

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:
 Egy évre 24 korona.
 Egy hónapra 2 korona.

VIDÉKEN:
 Egy évre 28 korona.
 Egy hónapra 3 k. 40 f.

HÍRDVÉNYEK:
 6-hatásos példányok egyenként 20 sz.,
 minden követhetőnél 16 szél.
 Helyi hirdetés 10 szél.
 Helyi hirdetés 40 szél.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSEG:

Aradi és csanádi egyesült
 vasutak palotájában.
 TELEFON-SZÁM: 307.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
 Társaság.
 József főherceg-ut 22. sz.
 TELEFON-SZÁM: 301.

Arad, 1900.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
Stauber József.

Péntek, február 16.

Mai számunk több közleményei:

Vezérnikk: A honvéd vezérkar.
A képviselőház ülése.
A transzváli háború.
A Kölcsey-egyesület ülése.
Milyen lesz a honvéd vezérkar?
Üdvözlő távirat Egannak.
Tíz éves tolvajné, három éves tolvaj.
Beszédek a trónörökös házasságáról.
Öngyilkosság a vármokok közt.
Szédelgés egy nyeregményvel.
Tárca: Ember ő felsége. Irta: Szinéri György.
Regény-Csarnok: A milliomos büntetés. Irta: M. E. Braddon.

A honvéd vezérkar.

Arad, február 15.

A vezérkar újjászervezésére vonatkozó szervei határozmányok a napokban megnyerték a legfelsőbb szentesítést és úgy e határozmányok, valamint ezzel kapcsolatban a vezérkari szolgálatnak a m. kir. honvédségnél való ellátásáról és az öltözeti és felszerelési szabályzatoknak megfelelő módosításáról szóló határozmányok már megjelentek a közös hadsereg, illetőleg a m. kir. honvédség rendeleti közlönyében.

E reform — mint az lapunk belsejében olvasható — különösen a m. kir. honvédség szempontjából, jelentős vívmánynak tekinthető és teljes megnyugvással fogadható. Tény az, hogy a m. kir. honvédségben nagy a hiány a vezérkari szolgálatra képesített tisztekben; nem kevesebb, mint

negyven ily hely eddig nem volt betöltve és az eddig vezérkari minősítéssel bíró tisztek oly annyira túl voltak terhelve, hogy nem volt fizikai idejük arra, hogy magukat elméletileg tovább képezhessék; a csekély létszám mellett csak ritkán volt alkalmuk a gyakorlati csapatszolgálatra áttérni, úgy, hogy a kedvezőtlen létszámviszonyok mellett lehetetlen volt az ily tisztekből háború esetére szükséges tartalékra szert tenni. Általában a vezérkari minősítéssel bíró honvédtisztek, dacára annak, hogy előképzettségök és képesítések teljesen megfelel a közös hadseregbeli vezérkari tisztekének, ezeknél hátrányosabb helyzetben voltak és pedig a kedvezőtlen létszámviszonyok miatt, de azért is, mert a megfelelő sokoldalú kiképzés megszerzésére szükséges alkalom hiánya miatt valósággal zsák-utczába szorultak, a mennyiben belőlük vezérkari tiszt soha sem lehetett.

A cél tehát mindenekelőtt az volt, hogy gyorsabb tempóban láttassék el a honvédség a vezérkari minősítéssel bíró tiszteknek megfelelő számával, mint a mennyire ez eddig lehetséges volt. E végből az új szervei határozmányok értelmében a jövőben mindenekelőtt évenként az eddigi nyolcz helyett tíz honvédtiszt a hadi iskolába vezényeltetik, hogy ott e minősítést megszerezhessék. További következménye e reformnak az, hogy a vezérkari minősítéssel bíró honvédszázadosok számára a vezérkarban divó őrnagyi vizsga

rendszeresíthető, a melynek eddig el kellett esnie, mert különben az ezen csoportbeli tisztek létszámának elégtelensége még inkább érezhetővé vált volna.

Magától értetődik, hogy e határozmányok üdvös következményei nem érvényesültek volna mindjárt és a vezérkari minősítéssel bíró honvédtisztek túlterhelése, amely ma anynyi panaszra ad okot, csak évek múltán szünhetné meg, ha nem történt volna megfelelő gondoskodás az átmeneti időről is. Ez a gondoskodás abban áll, hogy az első szükség esetére, addig, a míg a honvédtisztekből kikerülő vezérkari tisztek hiánya érezhető, a vezérkarnak egyes tisztjeit szolgálattételre a magy. kir. honvédséghez vezénylik, illetőleg rendelkezésre bocsátják. Es itt mindjárt meg kell jegyeznünk, hogy nem merülhet fel az az aggodalom, mintha ezzel idegen elem utaltatnék a magyar kir. honvédség körébe. Elvileg ugyanis a magyar kir. honvédséghez szolgálattételre csakis olyan vezérkari tisztek oszthatók be, a kik nemcsak magyar állampolgárok, hanem a kik a magyar nyelvet szóval és írásban teljesen bírják, a kiknek száma azonban, sajnos, nem jelentékeny. Ezen az uton egészséges elem kerül a magyar királyi honvédség vérkeringésébe, a mi fokozottabb mértékben képesíti ez intézményt arra, hogy feladatainak — egyelőre békében, de majdan háború esetében is — megfelelhessen. Ez csak úgy válik lehetővé, hogy ezután az egész vezérkar — a mint

TÁRCA.

Ember ő felsége.

Irta: Szinéri György.

Ő felsége, a fiatal uralkodó éjjel hirtelen rosszul érezte magát. Csöngetett.

Az udvari orvos, ő felsége testi jólétének tudós gondozója, néhány percz múltán ott állott a felséges beteg ágya előtt.

— Hol és mit érez felséged? — Kérdé a tudós férfiú, az uralkodó ütérét vizsgálva, miközben utólérhetetlen ügyességgel sandított kronométerének second mutatójára. (Az ütér egészen rendesen vert. Bizonyára sok gombóczt evett a felséges ur. De hát mikor az az akasztanivaló szakács úgy ismeri a felség szája ízét.)

— Itt, itt, kedves tanár ur — nyögte a felséges ur, a mellesont alsó végére mutatva. Tudja, mintha egy hegyet hordoznék a mellemem.

— Ah — válaszolta biztos szemvillanással a tudós férfiú. — Alpesi nyomás... Légszomj... Ez az érzés nem ritka. A nagy hegységek tiszta, ózondos légkörében nehéz meghatározni a valódi okát; tán a lég élelytartalma... vagy a hegyóriások impozáns hatása... vagy mind a kettő...

— Igen, igen... a titáni fenség...

— Mit beszél, kedves tanár ur, hol itt a nagyság, a fenség? ... Ah...

— Felsőged méltóztatik megfedekezni önmagáról...

— Ah... nyögte ő felsége, hamar a laivoirt!...

I.

A felséges ur nemsokára jobban érezte magát... Meggyógyult, mindazáltal a rosszullét — amely mellesleg szólva, a börszen két napig tartó baiss-t idézett elő — nagy és hosszadalmas tanácskozásokra szolgált okul. — Mit kellene tenni.

— El kell csapni a szakácsot! Vélté az udvari marschall. A ficzkó remekül főz. Ő felsége nagyon hizásnak indult. Még meg találja ütni a guta.

— Oh, szörnyűködött a főkamrás — a guta?... Ugyanaz, a közönséges komisz guta, a melyik a henteseket, korcsmárosokat szokta ütögetni?... Oh, c'est impossible!... (Ha még legalább udvari guta volna!)

Azonban a szakácsnak is voltak pártfogói; nem kisebb ember, mint a hadverő generalissimus, aki nem feledte el a remek menüket, a miket ő a nagy manőverek alatt bel- és külföldi generalisok segélyével elpusztított. S így aztán a consiliumoknál akadt olyan egyetemi tanár, a ki a generalissimus kedvéért a szakácsot pártfogásába vette. Azután nem is olyan kis dolog az: egy udvari szakácsot elcsapni. Egy minisztert, az egészen más! Arról mindenki tudhatja, miért csapták el, az elvégre is, a legrosszabb esetben megy az ellen-

zék élére, de egy szakács? Mihez kezdjen?... Csak nem mehet valami restauranthez?... Végre is abban állapotok meg, hogy ő felsége valami hosszabb utra menne. Új tájak, új emberek, új benyomások elfeledtetik ő felségével a Monsieur de Val remekait és egy kissé megsoványodik. Tehát utazni fog!... De hová!... Tán a szent földre!

Ez az ötlet tetszett ő felségének is, a felséges asszonynak is.

Elindultak.

II.

De hát miért is mennek az uralkodók közül oly sokan arra a tájra. Hiszen az érthető, hogy azok, a kiket az élet, a sors kegyetlensége megtépett, meggázolt, a méltatlanságot tűrők, oda zárandokolnak... de mit keresnek ott azok, a kiknek mindig igazuk van?...

(Mert nincs igazuk... vagy tán csak akkor, amikor az ő könyük is úgy pereg, mint a mienk).

Mért mennek a temetőbe azok, a kik azt hiszik magukról, hogy halhatatlanok?...

Mert hitük nem annyira hit, mint inkább hiu kérkedés.

A szent föld egy nagy világra szóló szimbolum; a halhatatlan igazság szimboluma, a melyet meglehet ölni, keresztre feszítvén, meggyalázni, de amely új életre kél és diadalmaskodik. A nép, amely lakta, politikailag meghalt — mint a test, amelyet koporsóba tesznek —

azt az összes véderőnek mozgósítás esetén való egyöntetű vezetését szem előtt tartva, másképen elképzelni sem lehet — egységes alapon nyugszik, hogy tehát a jövőben nem lesz külön honvéd-vezérkari minősültségű és külön közös hadseregbeli vezérkari tiszt, hanem csak egy vezérkari testület lesz épen úgy, a mint kezdetől fogva a közös hadseregben és a honvédségnél szolgáló tábornokoknak csak egy concretualstatusa volt, még pedig köztudomás szerint a nélkül, hogy ezen körülmény következtében a magyar kir. honvédség specifikus magyar jellege e harminczkét év alatt csak a legcsekélyebb mértékben is szenvedett volna. *

POLITIKAI HIREK.

— **Miért járt Kállay Budapesten?** Kállay Béni közös pénzügyminiszter, a Felső legbizalmasabb embere, mint a Burgban emlegetik „a monarchia esze” több, mint egy hete Budapesten időzik. Hivatalos nyilatkozat szerint a bosnyák vasutak kérdésével van ez összefüggésben.

Ez a hivatalos nyilatkozat azonban a képviselőket nem nyugtatta meg, mert a bosnyák vasutak dolgában fölösleges volna Kállaynak kilencz napig Budapesten tartózkodni és mert hirtelen járja, hogy Kállay ur nálunk időzése óta nemcsak a miniszterekkel keresett találkozót, hanem számos képviselővel is és nem csupán kormánypártiakkal, hanem ellenzékiekkel is. A képviselőház folyosóján napok óta beszélnek, hogy a közös pénzügyminiszternek igen hosszas tárgyalása volt Szilágyi Dezsővel, Horánszky Nándorral, Kossuth Ferenczcel — ez utóbbival a Nemzeti Kaszinóban — s még több kormánypárti és ellenzéki képviselővel.

Ugyancsak a Ház folyosóján beszéltek azt is, hogy Kállay ur *tengeri haderők reformja* dolgában s azért tanácskozik, hogy a többször megkísérelt *gyarmatpolitika* számára híveket toborozzon a magyar politikusok közt. Az angol-bur háború, a francziáknak Afrikában, Németországnak Kinában, az oroszoknak Azsiában való megjelenése s bizonyos nyugtalanság a keleten feszültséget okozott a külső politikában, amely nagyobb jelentőségű vállalat elé állíthatja a monarchiát, amely azonban csak az összes törvényhozó faktorok hozzájárulásának a bizto-

sítása mellett mozdulhatna meg. Ez okból a Kállay ur itten tartózkodása a felfogások megismerésére s megpuhítására irányul.

A képviselőház ülése.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, február 15.

Csodálatosan szép karzat, telt ház, derűs napfény!

Ebben a környezetben s a tavaszi napsugár keltette hangulatban passzió volt szpiczeln. Boldog Forgách Antal, Komjáthy és Latinovics, a kiket beszédök tartalmán kívül e külsőségek is segítettek szónoki sikerekhez. Gróf Forgách Antal mai beszéde szűzbeszéd volt. Csinos, ügyes, ötletes. A közigazgatásról szólt, mint a hogy Komjáthytól eltekintve, a közigazgatási kérdések uralták általában a mai vitát. Komjáthy a nemzetiségi kérdéstről oktatta ki a miniszterelnököt, a ki a közelébe ült s úgy tett, mintha semmi más óhaja nem volna, csak Komjáthytól tanulni.

Szép és megérdemelt sikerben volt része Latinovics Pálnak, a ki sok belügyi kérdést felölelt érdekes beszédében. Holló után újabb szűzbeszéd következett: Purgly Sándoré. Figyelemmel hallgatták őt is.

Részletes tudósításunk itt következik:

Arad kérvénye.

Elnök: Perczel Dezső.

A kormány részéről jelen vannak: Széll Kálmán miniszterelnök, Darányi Ignác és Cseh Ervin miniszterek.

A mult ülés jegyzőkönyvét hitelesítik.

Elnök bemutatja Aradváros kérvényét a közegészségügy államosítása tárgyában.

A kisebb tárczák költségvetésének még hátralevő tételeit vita nélkül elfogadták. Következett

a belügyi költségvetés

tárgyalása.

Forgách Antal gróf, mint volt közigazgatási tisztviselő, kötelesnek tartja a közigazgatási kérdéssel összefüggő dolgokról nyilatkozni, mert e kérdés most a legnagyobb jelentőséggel bír. Szólok tudja, hogy evvel ellentétbe jó Holló képviselővel, a ki legutóbb azt mondta, hogy a legnagyobb súlyt az államjogi kérdésekre kell fektetni. Ez nem helyes, mert ha minden erőnket a közigazgatási ügyekben összpontosítjuk, akkor sokkal nagyobb eredményeket

érünk el. Természetesen közjogi téren is van még néhány dolog, a mi után törekednünk kell, általában azonban a mi államigazgatónk ki van építve és csak arra kell törekedni, hogy az ország minden zugában valóban nemzeti szellem érvényesüljön. Ezt a célt szolgálja a közigazgatás javítása.

A jó közigazgatás garanciáját szóló abban látja, hogy csak tehetséges hivatalnokokat alkalmazzanak és másodsorban, hogy a tisztviselők anyagi helyzete javíttassék és itt szóló Hegedüs Loránttal ellentétben nem az állami tisztviselőkre gondol elsősorban, hanem a közigazgatási tisztviselőkre, mert ezekkel a legmostohabban bánunk. Csak össze kell hasonlítani az állami és a közigazgatási tisztviselők fizetési táblázatát, hogy belássuk, mily szomorú a mi közigazgatási tisztviselőink helyzete. A közigazgatási tisztviselő a közigazgatási teendőikért igen keveset kap, az állami teendőikért ugy szolva semmit, legfeljebb léptenyomon dorgálást és ócsárlást, mert szolgálati pragmatika nincs, a mely őt megvédené. Szólok ezért örömmel konstatálja, hogy a kormány az egész vonalon megkezdte az akciót.

Komjáthy Béla: Hol?

Forgách gróf: Az ország minden vidékén vizsgálatokat vezetnek és pedig olyan közegek által, akik nemcsak a központi igazgatással, hanem a helyi közigazgatással is meg vannak bízva. Mert nagy hiba, ha a közigazgatásban csak abstrakt szempontokat a közigazgatásnak. — Ebbe a hibába esett Hegedüs Loránt is, mikor a közigazgatási bizottságot megtámadta. Szólok több esetet ismer, a melyekben a közigazgatási bizottság a honpolgárokat egyes, csupán az állami érdekeket szem előtt tartó hivatalnokok tuzásaival szemben megvédte. E mellett teljesen egyetemes tuzhajtásáról mondott kijelentéssel. A kormány azonban el van határozva, hogy a visszas állapotokon lehetőleg segíteni fog. Ez a törekvés a budgetben is nyilvánul, mert jelentékeny összegeket vettek fel a közigazgatási tisztviselők fizetésének emelésére. Ez helyes is, mert a közigazgatási tisztviselőknek is vannak reprezentatív kötelességeik, a melyek részük igen terhesek. Végül még Melzer képviselővel szemben van megjegyzése. Melzer magyar fajról és „szász politikáról” beszélt. Szólok ebben az országban csak egy magyar fajt ismer, ehhez számítja Brassó lakosságát is, mert ebben az országban csak egy nemzet lakik, az egységes magyar nemzet és e nemzet körében nem lehet szász politikát csinálni. (Élénk helyeslés.) A költségvetést elfogadja. (Zajos helyeslés. Szónokot számosan üdvözlük.)

Komjáthy Béla: A nemzetiségi kérdéstről

felbomlott, átalakulva nyüzsgő, élősi lényekké, világná magányos, magával víve egy nagy, jelentékné kultura. egy mély vallásos bölcsészeti élet hagyományait. A nagyok, az előkelők sívársága, elfajult lelkiülete, amelyet a szegény rajongók, a lelkesülő koldusok hite ellensúlyozni nem tudott, volt az, ami ezt az országot elsorvasztotta.

Az erőszak alkothat álladalmakat, de csak az erkölcs az, ami azokat fenntarthatja. A tudomány, a művészetek, a nyelv hatalma, a gazdagok kincsei, a világba szerte áradó hírnév, hitvány kemiségek azzal az erővel szemben, amelyek a népmilliók szívét ritmikus dobogásban tartja s azt mint nemzeti hagyományt, egy egészszé összeforrasztja. Az az minden hatalom hiábavaló, ha nincs az összeség szívében mint az egyesében az a marczona elhatározás: én csak mint nemzetem fia akarok élni! . . . Hiába éli tul e nemzetet nyelve, tudása, művésze! Matejko, Chopin nyelje, Mózes bölcsesége, Szokratesz, Aiszkylos, Homer alkotásai mind csak holt emberek dicsősége. Illat, hang, emlékeztet, — — — sirkő. Az idő távolsága, testnélkül való mimikus fogalommal olvasztja fel a szellem nagyságát és ez mind nem ér fel ez élő ember szívére, emjével, amely kész az egyes ember jogáért, amely nem egyszer Anglia is tette — mintha a nemzeti zászló beesülete kívánna — sikra szállni.

A politikailag holt nemzet erre képtelen. Az ily nemzet tagjainak, a hazátlan embereknek még emberi jogaik sincsenek. Nem bírnak azzal a joggal, a jognak azon parányi részével sem, amelylyel az élő nemzet legutolsó parasztja

is bír, a ki a nemzetfenségnek, a korona fényének bármily kis mértékben is részese. A hól a nemzet fiai a kitagadtak, a hontalanok, a jogtalanok, akiket nem véd a konvenczió sem; akik ki vannak szolgáltatva az emberiség lelki vadonjának, a nemzetközi aljasságnak, a modern ököljognak, a kikre szabad a benszüllött, a civilizált, a frakkban, avagy mentésen, avagy gatyaszárban járó rézbőrűnek azt mondani: „bitang lengyel!” — „gaz zsidó!” . . . Es igaz! Hiszen még hazája sincs! . . . Nos hát, egy ilyen rugást, ami a lelket éri, jóvá tehet-e, kiengesztelhet-e az a tudat, hogy Chopin halhatatlan, avagy Mózes a bölcsék bölcsé volt?

A világ élő nemzetei, koronás fők, gondolatok meg ezt és jusson eszetekbe a tízparancsolat, mely elrendeli: tiszteljed apádat és anyádat, hogy hosszúéletű lehess a földön! . . . A nemzetek atyja: a hagyomány, anyja: a föld: s ami ezeket nemzetet nemző, nevelő, fentartó erővé teszi, az: az egyesek becsületessége, amely a törvényekben nyilatkozik s lesz belőle köz-erkölcs! . . .

III.

A fiatal uralkodó elkészülvén az uti öltözékeivel, utra kelt. Derülten, incognitóban, alig ötszáz detektívtől kísérvé. Naplójában, amibe udvari történetírója belepillanthatott — nyoma sincs a fenkelt elmélekedéseknek. — Nyál nagyobb örömmel gondolt a jaffai bazárra, ahol azokat a messésen gyönyörű, tarka, nehéz persa és keleti szőnyegeket árulják, még pedig ötven perccenttel olcsóbban, mint Európában. Elhatározta, hogy fejedelmi készletet fog beszerezni — olcsó áron.

Ugy is tett. Jaffában, kora reggel gyorsan átöltözött s megreggelizett s indult a bazár felé. Hans, a hü komornyik, utána akart sompolyogni. A fejedelem észrevette s adott ezért Hansnak egy baraczkot, de nem a fejére, sem a kezével, hanem a czipő orrával. Hans azonban ezt fel se vette; szokva volt ő már ehhez husz év óta, amikor az uralkodó hét vagy nyolcz éves volt. Hans az ő pomerániai öklével szelc morzsolhatta volna ő felségét, — de hát Hans a nép gyermeke volt, a mely nép arra való, hogy az urak és urfiak fricskazzák, rugják, szóval, hogy rajta kedvöket töltsék.

A vásár könnyen és gyorsan ment. Az uralkodó, alig másfél óra alatt, összevásárolt vagy ötezer arany áru holmit, meghagyván, hogy a megvásárolt szőnyeket, stömecselt (ciselé) arany- ezüst árukat utána vigyék. Aztán a zsebébe nyult, de ni . . . Az uralkodó zsebei üresek voltak. Elfeledte magához venni a pénztárczáját, a melyben a keleten jóhangzású nevekre kiállított csekkek, sok-sok ezer értékre szólva, pihenének. A kereskedők észrevették az uralkodó elképedését és egyszerre vagy tíz szurtos ököl nyult ő felségének kabátgallérja után.

— Pagare, payer, plate, Zahlen, zaplatyi! — hangzott feléje babeli hangzavarban. — A fejedelem elképedve állott, a jupiter tekintet, villámlás, amik máskor az ujévi beszédek, pohárköszöntők alkalmával Európát megremegették, itt hatástalan, nevétséges póznak bizonyultak . . . Mit tegyen? Hja, itt aligha meg nem felisk az inkognitó . . . Intett, pillanatra csend lett . . . Megnevezte magát: je suis l'empe-

akar újból nyilatkozni pártja megbizásából. A nemzetiségi kérdést eddig rosszul kezelték. Így például az erdélyi románok zárt területen lakván, a magyar állam hatalma alig ér oda. A miniszterelnök beszédéből reményli, hogy ezután jobb állapotok következnek be. A miniszterelnök egy nagy tévedésben van szóló politikáját illetőleg. Eszében sincs erőszakos politikát csinálni a nemzetiségi kérdésben. Igenis, ő is meg akarja nyerni a nemzetiségeket a magyar állameszme híveinek. A nemzetiségi kérdést nem csupán belügyi kérdésnek tekinti, van annak külügyi vonatkozása is, sőt Ausztriával szemben határozottan óvatos kezelést kíván. A brassói szent-miklósi egyház példánl egyenesen az orosz czártól nyerte javadalmazásait. Köszöni az ilyen protekciót. Békés, tapintatos iránynak a híve, de csak ott, a hol annak helye van, ellenben a hol erélyes fellépésre van szükség, azt elmulasztani nem szabad. Az oláhok különösen a külföldi sajtóban izgatnak ellenünk, ezt pedig ellensúlyozni kell. Ezeket akarta megjegyezni. (Eljenzés a szélbalon.)

Latinovics Pál: A közigazgatással akar foglalkozni. A közhivatalt azelőtt nobile officiumnak tekintették, de most már, hogy a vagyon pusztul, a munka gyarapodott a hivatalnokok körében. Oly csekély a tisztviselők fizetése, hogy valóban el lehet mondani: meghalni sok, megélni kevés. (Tetszés.) Nem kíván tulságos fizetésemelést, csak annyit, amennyit a bírák kapnak.

Kubik Béla: A katonatisztek.

Latinovics: Köszönöm a közbeszólást. He-lyes, a katonatisztek. Vagy legalább megkap-
nák az ötödéves pótlékot, mint a tanárok. Iga-
zán jó közigazgatást csak úgy nyerünk, ha a
tisztviselőket jól fizetjük. (Elénk helyeslés.) Fel-
hozza a szegény-ügyet. Ezt úgy kellene orszá-
gosan rendezni, mint ahogy azt Baján rendez-
ték. Három százalékos pótdoból építették ott
fel a szegényházat, ahol humanusan gondos-
kodnak a szegényekről. Ezt az adót szívesen
fizetné mindenki. (Helyeslés.) A színészet kér-
déséről is szól. A vidéki színészet érdekében
sok a tenni való. A kongresszusokkal reform-
málni e kérdést nem lehet. Ott olyan jelenetek
vannak, mint az osztrák parlamentben és nem
végeznek semmit. (Derültség.) A jó színésze-
ket a fővárosba hozzák s ezért jó volna, ha vi-
déken színészközlőket állítanának fel.

Zichy Aladár gróf: Ez is szegény-ügy!

Latinovics Pál: Köszönöm a közbeszólást.
(Derültség) Arról már szólottam. A közbizton-
ság érdekében községi rendőrséget akarna fel-
állíttatni.

A költségvetést elfogadja. (Elénk helyeslés.
Számosan üdvözlik.)

reur! . . . Vad zsvajban tört ki a kalmár
csapat . . .

— Császár! . . . Hahaha . . . bruhaha! . .
Koldus; csaló! . . . hangzott mindenfelől, sőt már
egy-egy vakmerő kéz is nyult a felkent fő
disze, a fül felé . . .

Ebben a pillanatban egy óriás termet, to-
lult a zsbongó kalmár nép közé.

— Jeszszasz . . . Majesztát! . . . Hang-
zott.

Hans volt, a megrugdalt, a czibált lakáj,
Oda borult a felséges ur elé.

Az emberek szent ámulattal tágitottak.
Hans mögött a konzulátus dragománja ál-
lott. Ismert egyéniség, akinek néhány szavára a
kalmár nép elcsendesedett.

Az uralkodó sietve távozott a szálló falai
közé.

IV.

Hans nem sokkal a visszatérés után meg-
kapta a „sárga sólyom-rend” harmadik osztá-
lyát, a szalaggal persze.

Szokatlanul magas kitüntetés, amely nem
kis csodálatot keltett.

Az uralkodó indítatva is érezte magát, hogy
a főudvarmester előtt legalább — voltaképen
indokolja.

Hans rendkívüli fontos szolgálatot tett. Egy
izben plane a világtörténetet is képviselte.

Mind a mellett a pofonok, a rugások nem
maradtak ol.

A világtörténet és a lakájok ehez már
hozzá vannak szokva. Ily apró események azon-
ban értékükön mit se változtatnak.

A többi szónok.

Holló Lajos a közigazgatási reform alap-
elveit körvonalozta nagy zajban és az egész
Ház figyelmetlensége közt.

Purgly Sándor a közigazgatási tanfolyam
felállítását és a közigazgatási teendők egysze-
rűsítését sürgeti.

Pader Rezső titkos választást akar és az
inkompatibilitási törvény érdekében emel szót
a már ismert néppárti tónusban.

Ezzel a mai vita befejeződött. Holnap *Me-
zössy, Werner Gyula, Fassie Tódor, Ruffy Pál*
és *Pulszky Agost* beszélnek.

TAVIRATOK.

Az alsó-ausztriai tartománygyűlés,

Bécs, február 15. (Saját tud. távirata.)

A lapok jelentése szerint az alsó-ausztriai
tartománygyűlést azért hívták össze, hogy
a kormánynak a bécsi községi választó-
reform és a községi statutum módosítá-
sára nézve tett előterjesztéseit tárgyalja.
A kormány a községi statutum szentesi-
tés alá terjesztésének feltételül kikö-
tötte a személyes jövedelmi adót fizető
polgárok választó jogosultságának elisme-
rését, továbbá azt, hogy a tanítók meg-
maradjanak a második választótételben,
a városi tanács tartassék meg és a vá-
lasztói jog rövidebb letelepüléshez legyen
kötve.

A sztrájk.

Schlan, február 15. (Saját tud. távirata.)

A mai reggeli leszálláskor a munkásoknak
25.5%-a állott munkába. A helyzet vál-
tozatlan. A sztrájkolók napról-napra gyü-
léseket tartanak, a melyeken a sztrájk
folytatására buzdítják egymást.

Brix, február 15. (Saját tud. távirata.)

A mai nappali műszakban 28 aknában
3497 munkás közül 1732 állott munkába,
köztük 248 vajú. Tizenöt aknában 1156
munkással dolgoznak. Azt a három em-
bert, a kik tegnapelőtt megtámadtak egy
oberleutensdorfi bányamunkást, kinyomoz-
ták és átadták a bíróságnak. A helyzet
változatlan.

Árviz Tul a Dunán.

Sóprón, február 15. (Saj. tud. táv.)

A *Répcze* kiáradt s elöntötte *Nagy és Kis-
Gerezedet*. A kár jelentékeny.

Az örmény emigránsok.

Konstantinápoly, febr. 15. (Saj. tud. táv.)

Az orosz nagykövetség a portának jegy-
zéket adott át, a mely a múlt nyáron
Oroszországba menekült örmények haza-
szállítását követeli.

Kína politikájából.

Sanghai, február 15. (Saj. tud. táv.)

Ang-Csi-Csu volt honani kormányzó, a ki-
nek a nevét azóta ismerik a külföldön,
hogy III. *Sándor* czár temetésén képviselte
a kínai kormányt, e hó 6-án Pekingbe
utazott, hogy elfoglalja Sanszi eddigi kor-
mányzójának, *Hupin-Csinak* a helyét, a
kit a múlt év szeptember havában az
idegen vállalkozások támogatása miatt
elmozdították állásáról.

A transzváli háború.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, február 15.

Buller szereplése kezd háttérbe szorulni.
Az ő hadterveinek immár bealkonyodott. Ne-
gyedik kísérletét komolyan számításba már
senki sem veszi. *Roberts* lord előrenyomulása
válik most a háború középpontjává.

A táviratok, a melyek a *Kimberley* felsza-
badítására indult hadmenetről érkeznek, apró
sikerekről adnak számot, a melyeket *Roberts*
lord hadosztályának előretört dandárai kivitak.

Feltűnő ezekben a különben jelentéktelen
diadalokban az, hogy tulajdonképen minden el-
lentállás nélkül jutottak az angolok hozzá. —
Azok a kis bur csapatok, a melyekkel ezideig
Hannay és *French* tábornokok találkoztak, egy-
általán nem akartak nagyobb ellentállást kifej-
teni, inkább az ellenség molesztálása, zavarása,
rendjének megbontása volt a céljuk.

Jelentősebb eredmény ehhez képest egyik
félén sincs. — A területet, a melyen állanak,
egyik fél sem akarja mérkőzés helyévé avatni.
A burok védelmi állást messzebb foglaltak el.
A veszteségek az eddigi csatározásokban jelen-
téktelenek és meglehetősen egyenlők itt is,
amott is.

Távirataink a következőket jelentik:

Kiseb összeütközések.

London, február 15.

A *Reuter*-ügynökség jelenti Fokvárosból:
Egy fokföldi hollandus telepítvényest, a kit a
springfieldi összeütközéskor elfogtak és bíróság
elé állították, bizonyítékok hiányában fölmen-
tettek.

London, február 15.

A *Reuter*-ügynökség jelenti Gaberonesből e
hó 2-iki kelettel: Az angolok rekognoszkálták
a burok hadállásait és úgy találták, hogy a
buroknak csak 500 emberük van. A lovasság
még egyre harcol. *Plumer* ezredes előnyomu-
lását a folyó megáradása megakadályozza.

Ugyancsak Gaberonesből jelentik a *Reu-
ter*-ügynökségnek 4-iki kelettel: Az angol-
ok ma két gránátot lőttek az ellenség erődít-
ményei közé. Azt hiszik, hogy a gránátok ha-
tása borzasztó volt, mert a burok ágyui azóta
hallgatnak.

London, február 15.

A *Reuter*-ügynökségnek jelentik Beirából
5-iki kelettel: *Lourenco-Marquezb*an tagadják,
hogy portugál tüzérség vonult ki, hogy meg-
akadályozza a buroknak semleges területen
való átvonulását. Mindazáltal ebben a kerület-
ben csakugyan megszegették a semlegességet.
Innen csapatok indultak el. Az összes vasuti
hidakat erős portugál csapatok őrzik. Beirában
és környékén nagy károkat okozott az áradás.
Rhodéziával megszakadt a vasuti összeköttetés.

London, február 15.

A *Reuter*-ügynökség jelenti *Lourenco-Mar-
quezből* 13-iki kelettel: Pretóriával két nap óta
megszakadt a távirati összekötés. *Davies Web-
ster* tegnap Pretóriából ideérkezett és a *Kan-
ler* hajóval Európába megy

London, február 15.

A *Reuter*-ügynökségnek jelentik *Mafeking-
ből* *Lourenco-Marquezon* át január 29-éről: Itt
minden teljesen rendben van. A burok ágyuz-
zák a várost, de kárt nem tesznek benne, leg-
felebb a földbirtokokat pusztítják el. A helyőr-
ség ismét teljes adagokat kap.

Népgyűlés a háború ellen.

London, február 15.

Westminsterben tegnap délután gyűlés
volt, amelyben körülbelül 300 személy vett
részt, köztük az alsóháznak tiz tagja is. A gyü-
lés több határozati javaslatot fogadott el, a me-
lyek a háborút elítélik, a *Jameson*-féle betö-
résre vonatkozó titkos levelezés nyilvánosságra-

hozatalát követelik és aláírások gyűjtését mondják ki olyan állandó szervezetnek a létesítésére, a mely ilyen irányu politikai mozgalmat indítson.

Roberts előrenyomulása.

London, február 15.

Roberts lord főparancsnok jelenti a Riet folyó mellől 13-iki kelettel: Hannay alezredes e hó 11-én egy dandár lovassított gyalogsággal Oranje-Rivertől Rannah felé menet csetepatéba keveredett egy kis bur csapatral, a mely megszállott egy dombot, a mely a jobbszárnyat fenyegette.

Hannay dandárának egy részével feltartóztatta az ellenséget, mialatt főoszlopával Riet-Riverig nyomult előre. Az előnyomulás célját szerencsésen elérte. Az angolok vesztesége négy halott és 22 sebesült volt. Tizenhárom ember eltűnt.

E hó 12-én sikerült egy lovas hadosztálynak French tábornok vezetése alatt Dekilsdriftnél kieroszakolnia az átkelést a Riet folyón, a melynek keleti partján most a 6. és 7. hadosztály áll. Az angolok közül egy tiszt és két katona elesett, egy katona pedig megsebesült. A rensburgi parancsnokló tábornok azt jelenti, hogy e hó 12-én a burok hevesen megtámadták. Egy hadnagy elesett. A többi veszteségről majd később ad hirt.

London, február 15.

Roberts lord jelenti tegnapi kellettel: French tábornok tegnap Klippdriftnél kieroszakolta az átkelést a Modder folyón, megszállta a folyó északi partján levő dombokat és három ellenséges táborot vett be mindenféle készletekkel együtt. Ugyanakkor az angol csapatok két más pontot is foglaltak el és két bur táborot kerítettek hatalmukba.

French tábornok kevés ellentállásra talált. Az angolok veszteségei jelentéktelenek. A 6. hadosztály, amely Watterwald-driftnél a Riet folyó északi partján áll, előrenyomult a lovasság támogatására. A 7. hadosztály még itt áll és ma délután indul el. Négy tiszt és 53 katona napszúrást kapott.

Buller táviratai.

London, február 15.

Buller tábornok jelenti Chieveleyből 13-iki kelettel: Dundonald lord 700 lovassal, egy üteg tüzérsgel és egy zászlóalj gyalogsággal földerítő szolgálatot végzett. Mikor Dundonald feladatának végeztével visszavonult, a burok heves puskatüzzel támadtak rájuk. Hat katona könnyen megsebesült. A burok vesztesége két ember.

Buller tábornok jelenti Chieveleyből 13-iki kelettel: Frankfield mellett összekötötte az előőrsök. A Firth Royal-dragonyosoknak egy százada egy bur csapatra bukkant. A burok előbb érték el a hegy hátát és hevesen lövöldöztek az angolokra, akik kedvezőtlen területre kerültek és azért visszavonultak. Mikor az angolok segítséget kaptak, a burok visszavonultak. Egy tiszt és öt katona megsebesült. Egy hadnagy és hat katona fogásba került.

Londonban örvendeznek.

London, február 15.

A harctérről semmi magántávirat nem érkezik. Roberts lord meghagyta az előrenyomuló csapatoknak, hogy a legközelebbi pár napban minden értesítést tartsanak

vissza, míg határozott eredmények nem lesznek a Modder-River mellett.

A százhuszonöt nap óta folyó háborúnak Roberts lord aegise alatt megindult szerencsés kezdetű új szakasza nagy örömet kelt. A katonai kritikusok a reggeli lapokban lelkesen üdvözlik Roberts és French sikereit. Kommentálni azonban nem akarja senki az eseményeket, mert a sürgönyök egyáltalán nem adnak részletes információt s megbízható térkép sincs a helyszínéről. Egyelőre tehát csak feltevésekkel lehet operálni a távolból kritizálóknak.

A Morningpost Roberts összes erejét 48000 emberre becsüli. Ebből 20.000 szerint a Riet folyó északi partján van már, 8000 ember nem messze ezektől, míg a többiek a Modder-Rivernél állomásoznak.

A Kölcsey-egyesület ülése.

— A közgyűlés előkészítése. —

Arad, február 15.

Az aradi Kölcsey-egyesület ma délután 5 órakor választmányi ülést tartott, melyen Varjassy Árpád elnöke alatt jelen voltak: Rieger Imre titkár, Pekár Károly, Szöllösi István, Abrai Lajos, Kara Győző, Vas Gusztáv, Pókász Imre.

Az ülés lefolyása a következő volt:

A megnyitás után a titkár előterjeszti a folyó ügyeket. Jelenti, hogy a kultuszminiszter a a kilátásba helyezett államsegélyt megküldte, ugyszintén megkapta az egyesület a pécskai ásatásokért járó segélyt. Az orzsi-vásárhelyi könyvtárnak az egyesületi könyvtárral való egyesítése legközelebb megtörténik s e célból a muzeumok és könyvtárak országos főfelügyelőségétől Fehérváry László Aradra fog jönni.

A polgármester felhívta az egyesületet, hogy adatokat szolgáltatson a párisi kiállítás számára. Ennek már eleget tettek.

A egyesületi könyvtár és ereklyemuseum felügyelő bizottsága betervezte felülvizsgálatának eredményét, mely szerint minden a legnagyobb rendben találtatott. A választmány, a jelentést örömmel véve tudomásul, Varjassy Árpádnak, mint a muzeumi osztály elnökének, Lendvai Sándornak, mint alelnökének és Kara Győző könyvtárosnak buzgalmukért jegyzőkönyvi köszönetet szavaz.

Következik a közgyűlés előkészítése. A város házában tartandó közgyűlés idejéül február hó 25-iki délelőtt 11 órát tűzik ki.

Ezután Rieger Imre titkár felolvassa az évi jelentést. A mindenre kiterjedő, szépen megírt munka jóleső meglepedést keltett a választmányban. A jelentés világos képét mutatta az elért eredményeknek, a buzgó munka gyömoelcseinek. A tagok száma 49-el szaporodott s most 651. A közgyűlés elé kerülő titkári jelentést általános helyesléssel fogadták.

A költségvetés szerint 5600 korona bevételre számíthat az egyesület, beleszámítva az új tételként szereplő 1600 korona államsegélyt. A kiadás 5124 korona.

A közgyűlésre előkészítették a tisztviselő választását is. Rieger Imre titkár nagy elfoglaltsága, de főképe gyenge szemein miatt tisztességétől való megváltását jelentette be, mit kiváló munkásságára való tekintettel nagy sajnálkozással vett tudomásul a választmány. Dáni János a választmányból kilépett, helyébe Riegert jelölik. Hogy a titkári állás betöltésére való megfelelő egyéniséget ajánljanak, a választmány Varjassy Árpád elnök, Rieger Imre és Abrai Lajosból álló bizottságot küldött ki.

A közgyűlés sorrendjét a következőképen állapították meg:

1. Megnyitó.
2. A jegyzőkönyv hitelesítő bizottság ki küldése.
3. A titkári jelentés előterjeszlése.
4. A felülvizsgált számadások bemutatása.
5. A költségvetés megállapítása.
6. A titkári és egy választmányi tagsági hely betöltése.

7. Indítványok.

Ezzel a az előkészítés végett ért. Új tagokul felvétettek: Kossinszky Viktor, az áll. szőlőoltványtelep igazgatója, Kois Géza iparfelügyelő, Bettelheim Adolf, Zámori Lajos, Diamant Miksa, Babescu Gyula, Beke Gábor.

SZINHAZ ES IRODALOM.

A színház műsora:

Péntek: Mignon, opera. (Páratlan bérlet.)
Szombat: Mignon, opera. (Páros bérlet.)
Vasárnap: Délután: A Gyurkovics leányok, életrék. Este: Sulamith, opera. (Páratlan bérlet.)

Folt, amely tisztit.

— Február 15. —

A mai előadásnak két érdekessége volt, az egyik Tóvölgyi vendégszereplése, a másik Harmath Józsa beugrása, ki a rekedtségben szenvedő P.-Szép Olga helyett vállalta el Henrietta nehéz szerepét. Tóvölgyi Matilde erős drámai vonásokkal megrajzolt alakját hűen és megrázóan jellemezte és a különben is érdekes jeleneteit emelni tudta játékával és hatásos szavallásával. Egy-két jelenetében, midőn az indulatok árja magával ragadja, beszédje érthetlenné vált, oly gyorsan hangzottak el ajkáról a szavak. Ezt a gyorsaságot Tóvölgyi, ugy-látszik, tudatosan használta, ezzel akarván jellemezni felkavart indulatát, felkorbácsolt lelki-állapotát; a jellemzés abban a formában azonban csak nagy ritkán foghat helyt. Nagy művészek csak akkor szokták alkalmazni, midőn haldoklás, fulás valószínűségére törek-szenek; különben nincs ez semmivel indokolva, annál kevésbé, mert amit a költő a szereplő ajkára ad, azt a közönséggel megértetni is kívánja. Ettől a kis tulbuzgóságtól eltekintve, Tóvölgyi Matilde-je minden ízében sikerült.

Érdekes volt Harmath Józsa Enriquetája. Különös véletlen, hogy ez a valóban szép tehetségű és erős intelligenciájú naivánk az egész idény alatt alig jutott egy olyan szerephez, mely egyéniségének, tehetségének és szerepkörének megfelelné. Mert a Gyurkovics-leányok Miczije, a Baba Lancelotta és a mai Henrietta nem az ő szerepkörébe vágnak és ha mégis mindegyikben tudott tetszeni, kedves és bájos lenni, ez csak annak jele, hogy színész tehetsége magas fokon áll. Henrietta szerepe eredetileg antipathikus, csalárdésága, képmutatása és romlottsága visszataszítólag kell, hogy hasson és Szép Olga a szerep ezen jellegzetes vonásait érvényre is juttatja. Harmath mind a mellett enyhíti e tulajdonságokat és alakításával fel tudja tüntetni az emberit olyképen, mintha az örök bünt hordaná önmagában, mely rajta kívül áll és mely engesztelődni, megbocsájtani készlet. A rossz tulajdonságok ilyképen kimutatását az ő egyénisége, természetes bája hozza magával. Ez az, ami most már megköveteli, hogy oly szerepekben lépjen fel, melyek az ő egyéniségének megfelelnek és melyekben meggyőződésünk szerint kiváló élvezete tud a közönségnek szerezni. Kalocsa (Concepcion) sablonos eszközökkel dolgozik és amilyen az eszköz, olyan a hatás is. Pethes Fernandója egyenrangú Tóvölgyi Matildéjével és ezért sürrién meg is tapsolták nagyobb jeleneteit. Bics és László a keret tökéletességéhez nagyban hozzájárultak.

Carolus.

* Mignon holnap kerül először színre az aradi színpadon. A közönség érdeklődését az operai előadások iránt már ma nagy mértékben lehetett tapasztalni. A földszinten igen kevés jegy maradt már. A bemutató előadás tehát nagy közönség előtt fog lefolyni, a mi az előadók becsvágyát növelni fogja. A zenekarban Schreyer Harry, a zeneiskola igazgatója is közre fog működni a hatás teljességeért.

* A vasárnapi előadások. Vasárnap délután és este a kitűzött darabok helyett mások kerülnek színre. Délután A Gyurkovics-leányok, este Sulamith kerül színre. E változás Déri Jenő miatt van, kinek Mignon-ban kétszer egymásután kell nagy szerepet énekelnie s az előleges érdeklődésből következtetve, a jövő héten is fog kelleni énekelnie.

Milyen lesz a honvéd vezérkar?

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —
Arad, február 15.

A m. kir. honvédségnél jövőre alkalmazandó vezérkari tisztek kiképzésénél az eljárásban áll, hogy a hadi iskolát végzett azon honvédtisztek, a kik a vezérkari szolgálatra alkalmasak, előbb egy évig a közös hadseregben szolgálnak, még pedig valamely Magyarországi területén levő hadtestparancsnokság vezérkari osztályában. Ez év leteltével ezen tisztek valamely honvédparancsnoksághoz vagy tisztséghez nyerne beosztást (mint beosztott vezérkari tisztek), majd pedig 1½—3 évi a kadetiskola elvégzésétől számítandó ily beosztásán honvéd-századosokká soron kívül kinevezetvén, két teljes évre mint század-parancsnokok a honvéd-csapatokhoz mennek, mi mellett azonban általában szabadságában áll ezen honvédtiszteknek az, hogy kérelmükre — ha a létszámviszonyok a honvédségnél azt megengedik — a közös hadseregben teljesíthessék ezen csapatszolgálatot. Ez a rendelkezés nemcsak a honvédtiszteknek maguknak érdekeit szolgálja, a mennyiben eddig egyáltalában csak a legkritikább esetben voltak csapatszolgálatra vezényelhetők, hanem egyúttal ezen rendelkezés, de a kiképzésnél követett eljárás egyáltalában a magyar elemnek a hadseregben leendő erősítése szempontjából is csak a legmelegebben üdvözölhető. Az ilyen tisztek a két évi csapatszolgálatnak végeztével mint I. osztályú századosok a vezérkarba osztatnak be, a melynek tagjaiként elvileg a honvédségnél alkalmaztatnak.

Világos, hogy így a honvédekből kikerült vezérkari tisztek nagyobb statushoz tartozván, jövőre mindazoknak az esélyeknek részesei lehetnek, a melyek eddig csak a közös hadsereg vezérkari tisztjeinek nyíltak meg, a mi az ifju tehetségekre e minősítés elérését illetően is nagyobb vonzerőt fog gyakorolni, másfelől így a honvédség intézménye is megnyeri a vezérkari szolgálatra alkalmas azokat az erőket, a melyeknek eddig híjával volt, a mi háboru esetén bizony balkövetkezmenyekkel járhatott volna. Az a körülmény továbbá, hogy ezúttal a vezérkari tisztek létszámviszonyai a honvédségnél sem lesznek olyan kedvezőtlenek, mint eddig, lehetővé fogja tenni a vezérkari és a csapat szolgálat közt annyira szükséges élénk kölcsönhatást, a mi bizonyára a honvédcapatok intellectualis értékét is nagyban emelni fogja.

Eshetőleges aggályokra való tekintettel, a jövő egységes alapon álló vezérkar egyenruházatának kérdése is oly megoldást nyert, amely minden tekintetben alkalmas arra, hogy közmegnyugvást keltsen. A m. kir. honvédségnél szolgálati alkalmazásban lévő, a vezérkarhoz beosztott tisztek megtartják csapattestük egyenruháját a szolgálati övvel, ugy, amint ez a honvédségnél a vezérkari minősültségű törzs- és főtisztek részére eddig is elő volt írva. Ezzel szemben a m. kir. honvédségnél szolgálati alkalmazásba kerülő vezérkari századosok és törzstisztek, akár a honvédségből, akár a közös hadseregből kerültek ki, a honvédségi szolgálati övet viselik s mindannyian a m. kir. honvédség közbiztonságának megfelelő, egész jellege szerint magyar vezérkari egyenruhát nyerne, amely azonban másrészt, különösen a mi a sötétzöld színt illeti, a vezérkar részére megállapított egyenruhának jellemző sajátosságai is bir, úgy, hogy a szóban forgó tisztek szolgálati együvé tartozandósága külsőleg is világosan kifejezésre jut.

A midőn megemlítjük még, hogy a m. kir. honvédségnél szolgálati alkalmazásban levő, oda

beosztott és besorozott összes vezérkari tisztek is minden vonatkozásban, tehát szolgálattétel, becsületügyi tekintetben és büntetőjogilag is a m. kir. honvédség kötelékébe tartoznak, teljesen megfelelőleg a m. kir. honvédségnél szolgáló tábornokok tekintetében kezdettől fogva fennálló szabályoknak, ezzel legjellemzőbb vonásaiban ismertettük a reformot, amely minden tekintetben komoly és örvendetes vívmánynak tekintendő, s a mely utját fogja egyengetni a közös hadsereg és a honvédség, különösen pedig e két sereg szellemi elite-je ama kölcsönhatásának, a mely a honvédségből kikerülő vezérkari tisztekre nézve csak nyereséget jelent, mert az ő Felsége részéről szentesített reform a magyar honvéd tiszteknek megnyitja az utat kifelé és felfelé, míg a m. kir. honvédségbe magába az ország csak azon fiainak engedi meg a belépést, akik a magyar, illetőleg horvát szolgálati nyelvet teljesen birják és a kik ilyképen a honvéd intézményre nézve csak a szellemi erő gyarapodását jelenthetik.

A lojalitás kötelességünké teszi, hogy azon a napon, amelyen a vezérkarra vonatkozó új szervezeti határozványok életbe lépnek, elismeréssel emlékezzünk meg Beck báró tábornoktól, aki előzékenységgel a honvédkörökben már rég megoldásra váró e kérdés szabályozását a legkészségesebben mozdította elő.

Üdvözlő távirat Egannak.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, február 15.

Egan Edét, a ruthén segélyezés kormánybiztosát nem a ruthén-ügy sikeres elintézése tette ismertté, hanem az az antiszemita izü beszéd, mely egyebek között a képviselőházban is szóba került tegnap.

Sok oldalról vitatják most a kormánybiztos beszédét, és maga Egan is kijelentette, hogy szavait nem a magyar zsidóságra értette, hanem a Galicziából bevándorlott szemita fajra, mely valóban átokként lepi el a felvidéket.

És ha Egan ebben az irányban dolgozik, akkor senkinek sem tesz akciójával nagyobb szolgálatot, mint a magyar zsidóknak, akiket bizony a reakció szószólói nagyon szívesen általánosítanak e vérszopó pióczákkal.

Ma délelőtt híre járt a fővárosban, hogy Darányi Ignác földmívelésügyi miniszter Egant állásából visszahívta, és áthelyezte egyúttal a mezőhegyesi uradalomba. Egy esti félhivatalos lap azonban megczáfolja a visszahívást, ami különben természetes is azon magyarázatok után, melyek ma Egantól hivatalos helyre érkeztek.

Csupán a budapesti egyetemi ifjuság egy része kapott szívesen az alkalmon, hogy nagy zaj között egy üdvözlő táviratot menessen Egan Edének és elősegítse vele tüntetőleg a fellekezetek közötti béke megromlására célzó törekvést. A távirat így hangzik:

Az egyetemi ifjuság tekintélyes része, mely Méltóságod üdvözlésére mai napon öszszegyült, lelkesedéssel és szeretettel üdvözli Méltóságodat ama bátor fellépéséért, melylyel fajunk védelmére kelt a betolakodó idegen elemek ellen. Bármely támadással szemben megnyugtatólag szolgáljon Méltóságodnak az a tudat, hogy az igazság s a meghamisíthatatlan magyar közvélemény Méltóságod mellett van. Isten segítse Méltóságodat nemes törekvéseiben.

Az egyetemi ifjuság ama bizonyos részének nem sok szüksége volt tüntetni a távirattal, mert meg vagyunk győződve, hogy az egyetemi ifjuság másik része, valamint az egész magyar közvélemény távirati üdvözlés nélkül is szívből együtt érez Egan Edével csak úgy, mint mindenkivel, aki a magyarság védelmére kel a külföldről betolakodó idegen elemek ellen.

Tíz éves tolvaj, három éves tolvaj

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, február 15.

Más gyermekek ilyen korban még a játékban lelik gyönyörűségüket, ők pedig már a komoly foglalkozás gondjai között küzködnek... Így szokták ezt írni a nagy városok gyáraiban alkalmazott gyerek-munkásokról, kik a nagyokhoz illő nehéz foglalkozásban töltik fiatalságukat. Ilyen komoly munkában élt Aradon két apró gyermek: Hirt Aranka 10 éves leány és öccse, a 3 éves János. Hirt aradi molnár gyermekei. Igen komoly foglalkozás volt az övéké, olyan, aminőt felnőtt emberek szoktak üzni, mert az apró gyerekek — loptak. És nem játékból, vagy pajkos kedvtelésből, hanem olyan foglalkozásszerűleg, annyi rendszerrel és furfanggal, hogy a leggyakorlatabb gonosztevők is irigységgel tekinthetnek pályájára a 10 éves leánynak és a 3 éves kis fiunak.

A pályájuk a mai nappal fordulóhoz ért, mert elcsípték őket. A rendőrségnél azután sorra kiderültek a lopásaik, melyeknek tetteseit kipróbált tolvajok személyében keresték. Itt adjuk sorra a két gyermek kalandos lopási történetét, melyeket ha valaki *Tolvajzenik* címen munkát ad ki, mint hiteles adatokat felhasználhat.

Egy alkalommal a két gyermek betért a Fábrián-utcai Menrath-féle lisztkereskedésbe. A leány, anélkül, hogy pénz lett volna náluk, egész bátran szolt:

— Kérek 25 kiló lisztet.

A cél az volt, hogy amíg a lisztet kimérik, a pénztárhoz férközzenek s onnan lopjanak. A lisztet azonban hamar kimérték s a lopásra nem volt idő. Erre a leány azt mondta:

— Kérek még egy kiló lisztet.

Az újabb kilogramnál sem értek célhoz a kis tolvajok, mire a leány 28 kilogramm kukoriczát kért. Ekkor már egészen a pénztár közelébe férközött, de még sem tudott lopni.

— Tessék más zsákba tölteni a kukoriczát — szolt a tulajdonoshoz bámulatos flegmával — mert ez a zsák lyukas.

A tulajdonos eleget tett a kívánságának s e közben a leány egy tízforintost elemelt. Most az volt a nagy feladat, hogy elillan hassanak az üzletből, anélkül, hogy az árukat kifizesék. Ezt is megoldották bámulatos módon. A leány haza küldte az öccsét, hogy hívja el a cselédet a zsákokért, a kis fiu azonban kijelentette, hogy nem megy.

— Hát majd elmegyek én — mondta a leány. Maradj addig itt.

— Nem maradok egyedül — akadékoskodott a kis fiu. Ha elmegysz, sírok.

És csakugyan sírni kezdett. Mire, mit tehetett egyebet a testvére, az öccsével együtt elmentek a „cselédért.”

Mikor már eltűnt a két gyermek, akkor vette észre a kereskedő, hogy tíz forintja hiányzik a pénztárból.

Máskor egy templom-utcai pék-üzletbe ment a két tolvaj. A leány kiflit kért s hogy addig maradjon ott, míg a pénztárhoz juthat, drágáltatta a süteményt két krajczárért. Sokáig válogatott, de nem sikerült a terve. Erre egy piros czédulát húzott elő s megkérdezte:

— Ugye itt egy kisasszony szokott árulni? Hol van, mert neki hoztam ezt a czédulát.

Az illető kisasszony a másik szobában volt s el lévén foglalva, nem jöhetett elő, mire a gyerekek távoztak. Rövid időn belül azonban még kétszer visszatértek, míg végre ott volt a kisasszony.

— A kuglófért jöttünk — mondta ekkor hihetetlen vakmerőséggel a kis leány — a kuglófért, mely ott van kikészítve a másik szobában.

Az elárúsítónő bement a másik szobába, mialatt a gyerekek egy öt forint értékű pénzcsomagot elloptak a kasszából. A kuglófnak természetesen hire sem volt a belső szobában.

Matzky cukrászdájába habért mentek be. Itt nem kellett sok furfang, mert a habért a másik helyiségbe kellett bemenni, ami elég volt a tolvaj zseniknek, hogy a pénztárt tíz forint erejéig meglopják.

A Wadowszky-féle üzletben valóságos szemfényvesztői ügyességgel végezték dolgukat. Gombot kértek s mialatt az egyik segéd az állványra kirakott gombos dobozok felé ment, a leány, hogy a figyelmet magáról elterelje, oda szolt a másik segédnek:

— Nem olyan gombot kérünk. Tessék abból a fajtából adni — s ezzel egy másik állvány felé mutatott. Azon idő alatt, míg a két segéd el volt foglalva, a leány egész nyugodtan elcsent két tizest. Mikor észrevették a lopást már nem voltak sehol.

Ez néhány szemelvény a tolvaj növédek eleményeiből, melyeket azonban sehogy sem akar beismerni a leány a rendőrség előtt, hanem nagy raffineriával tagad. A 3 éves társát még nem hallgatták ki.

Bizonyos, hogy a gyermekeket valaki betanította s az ellopott pénzt bezsebelte tőlük. Erre nézve folyik a vizsgálat.

Részletek a trónörökös házasságáról

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —
Arad, február 15.

A trónörökös házasságának előzményeiről érdekes újabb részleteket közöl tudósítónk a bécsi udvar köréből.

A házasság, amely *Ferencz Ferdinánd* főherceg és *Chotek Zsófia* grófnő szívének meghozta a boldog egybekapcsolódást, sok nehéz akadályon át vált valósággá. Sok hosszas tanácskozás folyt előzetesen Bécsben, amikor a lebeszélés eredménytelensége már nyilvánvaló volt, a közvetítő tervek egész sorát adták a trónörökös elé, csak hogy elkerüljék azt a kényszerűséget, hogy a trón morganatikus házasságban élő utódra szálljon.

Két párt volt az udvarban. Az egyik, az erősebb, nagyobb, amelyben a király mellé csatlakozott jó formán mindenki: ez *Ferencz Ferdinánd* törekvései ellen foglalt állást. Egy parányi töredéke az udvarnak *Mária Terézia* főhercegasszony-nyal, a trónörökös mostoha anyjával az élén: *Ferencz Ferdinánd* mellett szállt sikkra.

A helyzet kezdetben az volt, hogy a *Chotek* grófi család tiltakozott az ellen, hogy leányukat csak morganatikus házasság által avassák a trónörökös feleségévé. A morganatikus — bal kézről való — házasság, mint házasság ugyan teljesen érvényes a kánoni jog szempontjából, de a magán jogok, a családi és társadalmi helyzet szempontjaiból annál kevésbé közböns a házasságkötés formája.

A király is annak a nézetének adott kifejezést, hogy ha már mindeken meg kell ennek a házasságnak lenni, legyen ez rendes egyházi kötés. Ennek persze előfeltétele az, hogy *Ferencz Ferdi-*

nánd mondjon le a trónöröklési jogáról, az osztrák estei hercegi vagyronról és főhercegi czimeiről, mert a rangján alóli egyenlőtlen házasságból származott menyasszonyt csak így teheti egyenjogu feleségévé. — *Ferencz Ferdinándnak* ilyen formán le kellett volna mondani a szabályszerű renúnciació formájában jogigényeiről s kapott volna ennek fejében egy grófi nevet és czimet, a mely a házasságból származó gyermekekre is átszállhatott volna.

Ferencz Ferdinánddal együtt ez esetben az utána közvetlenül jogosult *Ottó* főherceg is lemondott volna trónörökösödési igényéről és a fia *Károly Ferencz József* következett volna az örökösödési sorban, a ki *Ferencz József* névvel viselte volna a praesumtiv trónörökös czimét.

Az estei osztrák hercegi czim és vagyron pedig *Jenő* főhercegre, *Ottó* másodszülött fiára szállott volna a lemondott *Ferencz Ferdinándról*.

Ideig-óráig szó volt arról, hogy *Ferencz Ferdinánd* ezeket a feltételeket elfogadja. Ez időben történt, hogy egy családi lakomán a király *Károly Ferencz József* főherceget már mint trónjának utódját emlegette, s egy budapesti hirlap a trónöröklés sorának illetően változását mint befejezett dolgot közölte, csak hogy avval a tévedéssel, hogy *Ferdinánd Károly Lajos* főherceget köszöntötte fel a király. — Az ujsághirt ez alapon utóbb meg is czáfolták.

Időközben *Ferencz Ferdinánd* is más-ként határozott. Elhatározta, hogy nem mond le semmiről; sem öröklési jogáról, sem az estei hercegi vagyronról és czimről, amely mindaddig megilleti őt, míg hivatalosan is örökévé nem válik a trónnak. Ekkor kijelentette a főherceg — s ebben mostoha anyja, *Mária Terézia* főhercegasszony határozottan mellette volt — hogy *Chotek Zsófia* grófnőt morganatikus házassággal feleségül veszi, mert ezt a megoldást tartja a legjobbnak, kivált miután azt most már a menyasszony családja sem ellenzi.

Erre az volt a válasz, hogy a főherceg ezt megteheti, de az udvar nem veszi a házasságot tudomásul és *Ferencz Ferdinándot* továbbra is legényembernek fogja tekinteni. Miután pedig nyilvánvaló volt, hogy a főherceg az esküvőre és azután felesége látogatására gyakran fog az udvar köréből elutazgatni, felszólítást küldöttek az összes ausztriai lapokhoz, hogy ezekről az utazásokról ne vegyenek tudomást, s ne adjanak ezekről s külföldnek se hirt.

Ugy áll ezek után ma a helyzet, hogy *Ferencz Ferdinánd* házassága után is megtartotta trónöröklési jogát, utódai azonban sem a főhercegi rangot és czimet nem öröklők, sem pedig a trónutódláshoz való jogot. A morganatikus házasságból származandó gyermekek anyjuk rangját fogják viselni. Arról, hogy a trónörökösödési igényéről való lemondásra kényszerítsék, vagy pláne megfosszák, szó sem lehet. Ehhez az öröklési rend megváltoztatása volna szükséges. Ez pedig a pragmatica sanctio-ban van letéve, a mely Ausztriában ugyan csak fejedelmi házi szabályzat, nálunk azonban az alkotmány alaptörvénye, s így csak törvényhozási uton érinthetők intézkedései.

Öngyilkosság a várromok közt.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Sokaknak az élet egy fájó gyötrelem, melyre csak egy ir van s ez a halál.

Ujvári József kereskedősegéd írta ez éltelgősen szomorú sorokat vizitkártyájára, mielőtt a halál országába tért volna.

Tegnap irtunk *Ujváriról*, abból az alkalomból, hogy eltűnt *Aradról* egy levél hátrahagyásával, melyben tudatja, hogy öngyilkos lesz. Bár is váltotta ígérését: ma már halott. Öngyilkossága helyéül igen regényes helyet választott ki a *solymosi várat*, hová bizonyára sok szép emlék fűzte, születés helyéről, a várral szomszédos *Lippárról* és *Aradról* történt kirándulás révén.

Tegnap este találta meg holttestét *Padán* *Tódor* lippai lakos, ki alosi sógorának, *Szintyán* *Petrúnak* mutogatta a várat. Borzalmas meglepetés lehetett, mikor a romok között megpillantották a halottat. Mellette feküdt téli kabátja, kalapja s egy revolver.

A dolgról értesítették *Solymos* község előjáróságát, mely a radnai szolgabírósnak tett jelentést. Innen *Lovich Gyula* szolgabíró kiment a színhelyre s a holttestet a *solymosi* község-házához vitette. Az aradi rendőrség körözéséből már tudták, hogy ki lehet a halott, de a nála talált irások teljesen bebizonyították, hogy az *Ujvári József* és hogy halálát önmaga okozta.

Az öngyilkosságot a mellette talált 7 mm.-es revolverrel követte el. Kétszer lött: először a szíve tájára, azután a bal halántékára. Tettét tegnap délután 3 óra után követte el és a második lövés után azonnal meghalt.

Lovich szolgabíró, mikor az öngyilkos zsebeit kikutatták, azokban három vizitkártyát talált. Mindhárom *Ujvári József* neve olvasható hátlapjaikon pedig versben és prózában a következő sorok:

I.

Isten veled kedves élet,
De én már töled elpartolok,
Hűtlen lettem én hozzád,
S most a halálhoz partolok.

II.

Sokaknak az élet egy fájó gyötrelem, melyre csak egy ir van s ez: a halál.

III.

Kérném holttestemet felboncsolatlanul eltemetni.

A szomorú esetről még tegnap este értesítették *Lippán* lakó édesanyját, ki zokogva ismert fiára a halottban. Apja *Ujvári Vilmos*, ki nek régebben *Lippán* uszodája volt. Ezt eladta s *Czeglédre* ment, hol gőzmalmot vett.

Az alig 21 éves öngyilkos temetése ma délután ment végbe. Hogy miért vált meg az élettől *Ujvári*, arra egy aradi barátjához, *Adler* *Lipóthoz* irt levele vet világot. Szól ez az irás pedig a következőképen:

Kedves barátom *Lipót!*

Kérlek, tedd meg utolsó óhajomat és azután felejts el örökre.

Emlékezzél mit mondtam hat hét előtt: *Vagy dob hatot, vagy dob vakot.*

Vakot dobott a sors.

Tehát az az utolsó óhajom, hogy tiszteltesd valamennyi ismerősömet.

Csókol:
Jóska.

Hat hét előtt valami családi ügyéről-bajáról beszélt *Adlernek* az öngyilkos, ki úgy látszik, tul ábrándos, érzékeny természetű volt s ez vitte végzetes elhatározására is.

HIREK.

— **A király Budapesten.** Hosszu idő után megint igazi székváros lesz Budapestből: A király holnap, pénteken reggel a bécsi vonattal a fővárosba érkezik, s udvartartásával együtt márczius végéig a királyi várpalotában fog lakni. Élet költözik újra a palota sokáig tartott némasága helyére. A király reggel 5 óra 40 perczkor érkezik Budapestre. A nyugati pályaudvaron a főpolgármester és a főkapitány várja ő felségét, aki egyenesen a budai várpalotába hajtat, ahol már minden előkészület megtörtént az udvar fogadására. Ő felsége magánlakosztályát, valamint a disztermeket alaposan kifűtötték és az összes helyiségeket rendbe hozták. Bécsből tegnap jött meg *Loebenstein* lovag udvari szertartásmester, valamint különvontan a gazdasági háztartás felszerelése és személyzete. A lovakat és hintókat azonnal föl vitték a királyi istállóba. Az udvar itt időzése ideje alatt ő felsége általános kihallgatásokat ad. Az első audiencia február 19-én, délelőtt tíz órakor lesz. Előjegyzéseket a kabinetiroda fogad el a királyi várakban. A király itt tartózkodása idején udvari ebédek lesznek a várpalotában. Február 20-án, kedden érkezik Budapestre a király leánya, *Mária Valéria* főhercegnő, férjével *Ferencz Szalvátor* főherceggel.

— **A Kölcsey-egyesület disztagjai.** Az aradi Kölcsey-egyesület ma tartott választmányi ülése gondoskodott arról, hogy azok iránt, kik az egyesületet nemes céljai elérésében elősegítették, az e hó 25-én tartandó közgyűlés elismerőhálóját fejezze ki. Az egyesület elmúlt évében nagy jelentőségű esemény volt, hogy a vallás- és közoktatásügyi miniszter, a muzeumok és könyvtárak országos főfelügyelője ajánlatára rendszeres évi segélyt ígért s ennek első évi részletét el is küldte már. A segély kieszközölésében, mint közbenjárónak, nagy része van *Hieronymi Károly* Aradváros országgyűlési képviselőjének s az egyesületet ajánló *Fraknoi Vilmos*nak, mint a könyvtárak és muzeumok főfelügyelőjének. Ezért a Kölcsey-egyesület választmányja azon előterjesztést teszi a közgyűlésnek, hogy *Wlassics Gyula* vallás- és közoktatásügyi miniszterrel együtt *Hieronymit* és *Fraknoit* választotta az egyesület disztagjává.

— **Az új kereskedelmi államtitkár.** A *Schmidt* József kereskedelemügyi miniszteri államtitkár távozásával megüresedő államtitkári hivatal utódját keresi *Hegedüs Sándor* miniszter, de az érdeklődő politikusok nála is jobban. A *Keleti Értesítő* nevű nyomásos ujság — mint tudósítónk táviratozza — ma azt a hirt közli, hogy *Hegedüs Sándor* vagy *Abonyi Emil* pénzügyminiszteri tanácsost, vagy esetleg *Popovits Sándor* tanácsost veszi maga mellé első munkatársul.

— **Korányi Frigyes — báró.** Érdekes ujság az, a mit most orvosi körökben adnak szájról-szájra. A hír szerint *Korányi Frigyes* egyetemi professzort, orvosi fakultásunk egyik díszét, az európai híri tudóst, a király bárói rangra emeli.

— **A gazdasági előadások vendégei.** A szombaton kezdődő gazdasági előadások alkalmából sok előkelő vendége lesz Aradnak. Holnap, pénteken érkeznek ide: *Cserháty Sándor*, *Cselkó István*, *Kossuthány Tamás dr.*, *Hensch Árpád* magyar-óvári gazdasági tanárok, *Kerpely Kálmán* a debreczeni gazdasági tanintézet igazgatója, *Szilassy Zoltán*, gazdasági egyetemi-titkár, az O. M. G. E. képviselője. A vendégek este 7 órakor érkeznek az aradi pályaudvarra, hol *Vásárhelyi László* ig. alelnök vezetése alatt az Aradi Gazdasági Egylet választmányja fogadja őket. *Laehne Hugó*, az A. G. E. titkára Csa-

baig az érkezők elé utazik. A felolvasások iránt egész Aradon, de főképen a gazda községek körében nagy az érdeklődés.

— **Az új bankkormányzó kinevezése.** Az osztrák-magyar bank új kormányzója *Bilinski* lovag lesz, az elhatározott dolog. Kinevezését azonban idáig az osztrák reichsrath üléseinek megkezdése után akarták közzétenni. Most — mint tudósítónk táviratozza — Bécsben az a hír terjedt el, hogy *Bilinskit* már a Reichsrath új ülészakának megnyitása előtt kinevezik.

— **Palotaépítő főherceggasszony.** Budapestről írják: A régi városháza lebontásával újból rendezik a Városház-teret. A régi városháza telkének egy része az új, nagy Váci-utcza kiszélesítésére szolgál, másik nagyobb része azonban üresen marad. Ezt a részt a tanács eladja házteleknek, de előbb kibővíti a plébánia-templom előtti tér egy részével. Ez a nagy fundus aztán igen alkalmas lesz arra, hogy egy nagy bérpalota épüljön rajta. *Klotild* főherceggasszonynak ez nem is kerülte el a figyelmét s ezt a területet, mely épp szemben van egyik épülő palotájából, meg akarja vásárolni, hogy felépíthesse rajta harmadik budapesti palotáját.

— **Mihályi érsek jubileuma.** *Mihályi* Viktor érsek püspökségének negyedszázados jubileumát tegnap ünnepelte Balázsfalván. A tanuló ifjuság fáklyászenét adott. A diszlakomán az érsek a pápát latin, a királyt román nyelven köszöntötte fel. Az érseket *Radu* Demeter lugosi püspök éllette. A jubiláló főpapnál az összes hatóságok tisztelegtek.

— **A petróleum kartell.** A petróleum kartell — mint tudósítónk táviratozza — a képviselőház ülésén is szóba fog kerülni. Szombaton *Tóth János* függetlenségi párti képviselő interpellál e tárgyban. A miniszter választását általában nagy érdeklődéssel várják.

— **A Wodianer-birtok parcellázása.** A békéscsaba 30000 holdas Wodianer-birtok parasztbirtokokra való felaprózása — mint tudósítónk táviratozza — közeledik a megvalósulás felé. *Lukács György* főispán vette kezébe ezt a mérhetetlen szociális fontosságú ügyet s személyesen tárgyalta a Wodianer-örökösökkel. Ma délutánra *Gyomára* értekezletet hívott össze a főispán és ott előterjesztette az örökösökkel létesített megállapodás pontozatait. *Gyoma* és *Endrőd* községek bizottságain kívül jelen voltak *Ádám Sándor* mezőturi és *Tihák Gerő* turkevei polgármesterek, *Haviár Lajos* királyi főmérnök, *Zsilinszky Endre dr.*, *Kiss István dr.*, *Kovács Lajos*, *Váczy Lajos*, *Debreczeny Endre*. Az értekezleten *Lukács* főispán elnökölt. Előterjesztéseit egészben osztatlan helyesléssel fogadták s így alapos a remény, hogy a terv valósággá lesz minél hamarabb.

— **A Kölcsey-egyesület képsorsolása.** Az aradi Kölcsey-egyesület, tudvalevőleg több festményt vásárolt a Nemzeti Szalon aradi tárlatán, hogy azokat kisorsolja. A sorsolás e hó 24-én lesz.

— **Betörő katona-szökevény.** Kalandos betörődözés folyt le az elmúlt éjjel Aradon. *Gruber* Joachim Főut 1. szám alatti korcsma helyiségébe be akart törni a 39-ik gyalogezred Nagyváradról megugrott szökevénye. Az üzlet ablakát pangonetjával kifeszegette, mire az ablaküveg eltört és a zajra a tulajdonos felébredt és kiszaladt az utcára. A betörő akkor már messze volt, de amint egy lámpa alatt elhaladt, a korcsmáros meglátta, hogy katonainformisban van s hogy vörös a parólója. Ez utóbbiról azt hitte, hogy a menekülő honvéd s ezért a Főutról a Széchenyi-utczába fordulva, a Kossuth-utczai honvéd laktanyához igyekezett *Gruber*, hogy ott jelentést tegyen. Mikor a *Ferdinánd-utczához* ért, összetalálkozott a piros parólis katonával, ki a *Ferencz-téren* keresztül erre felé akart ellábolni. *Gruber* most üldözőbe vette s a katona visszafutott a *Ferencz-térré*, hol a poszton álló rendőrrel együtt a korcsmáros elfogta. Bekísérték a városházára, hol *Angel*

István rendőrfogalmazó kihallgatta. Itt a katona *Sipos* Bálintnak nevezte magát, de erősen tagadta, hogy betörést akart elkövetni. Az előhívott katonai őrjárat bevitte a várba, hol azután bevallotta szándékát s azt is, hogy Nagyváradról megszökött. Vasárnap óta kóborol Aradon s bizonyára az éhség kényszerítette, hogy a betörést megkísérelte. Nagyon súlyos büntetést fog rá mérni a katonai bíróság.

— **A felfamadt krajczár.** Örvedetes hírrel kedveskedik a mai hivatalos lapban a pénzügyminiszter. Akinek van még a mult századból osztrák értékű egy krajczárja, vagy fél krajczárja, azt — ámbár az állam már nem köteles rá — mégis június 30-áig teljes névértékben beválthatja. Siessenek olvasóink, nehogy ezt a terminust elmulasszák, mert június 30-án tul az egykrajczárost csak egy fillérrel, a félkrajczárost pedig csak fél fillérrel számítva fogják beváltani. Ha valaki július 1-én tul új filléres pénz helyett régi krajczárral vagy fél krajczárral fizetne, azt az állampénztárak nemcsak hogy vissza fogják utasítani, hanem közepén átlukasztva fogják visszaadni a krajczárt, illetve fél krajczárt.

— **Bur megrendelés Temesvárott.** Magyarország immár nemcsak lovaival veszt részt a transzváli háboruban *Leyds* dr. a transzváli burok európai követe — mint tudósítónk táviratozza — Temesvárott százezer darab kézvédőt rendelt meg az egyik ottani nemezyárban a bur katonák részére. A gyár köteles a megrendelést husz nap alatt elkészíteni és szállítani.

— **Öngyilkos ügyvéd.** *Tenkérel* táviratozzák, hogy *Szopó* József ügyvéd, nyugalmazott járásbíró a vasuti állomás mellett felakasztva holtna találtak. A hatósági vizsgálat konstataulta, hogy öngyilkos lett. Oka életuntság.

— **Tanárok pöre egy város ellen.** Érdekes polgári pörben hozott ma a szegedi járásbíró-ság elsőfoku ítéletet. A pört az állami kereskedelmi tanárok indították Szeged ellen, amely az előbbi gyakorlat ellenére 1898. óta a heti 18 órán felül való óradijakat megvonta a tanároktól. A tanács e határozatát akkor a közgyűléshez, majd a miniszterhez felebezték a tanárok, de mindenütt elutasították a petíciójukkal. Végre dr. *Balassa* Ármin ügyvéd kezébe adták az ügyüket, aki a mai tárgyaláson *Schindler* József francia nyelvtanárt képviselte. A tárgyalás kezdetén dr. *Ivánkovics* Sándor városi tisztii főügyész pergátló kifogást emelt a járásbíró-ság illetékessége ellen, de ezt a felperes ügyvédjének előterjesztéseire nem vették figyelembe. A tárgyalás során az ügy a kereskedelmi tanárok javára dőlt el, amennyiben t. i. az ítélet a várost az összes eddig visszatartott óradijak megfizetésére s a perköltség viselésére kötelezte. Az ítélet az érdekelt tanárok körében — akik vagy tizennyolczan vannak — természetesen nagy örömet keltett.

— **Házasság.** *Győri* Lipót kerületi m. kir. csendőrszervező, eljegyezte Galsán *Hausser* Róza kisasszonyt, *Friedmann* Ignác galsai kereskedő nevelt leányt.

Illési György szabad-hattyáni szőlőkezelő házasságot kötött *Nacsa* Mariska kisasszonnyal, *Nacsa* Károlynak, *Wenckheim* Frigyes gróf muszkai szőlőkezelőjének leányával. Tanuk voltak: *Török* Zoltán birtokos és *Nagy* Mihály repzégi gazdálkodó.

— **Betörés Brassóban.** A brassói rendőrség táviratban arról értesítette az aradi rendőrséget, hogy e hó 13-ika és 14-ike közötti éjjel ott egy nagyobb betöréses lopás történt. A tolvajok többek között 5 darab 5000 frank értékű „Fonciére urbana romana” értékpapirt is elloptak, melyeknek számai a következők: 14.903, 23.219, 47.382, 67.782, 986.021. A rendőrség megtette a szükséges intézkedéseket.

— **Angol hajó Fiume kikötőjében.** *Fiume* kikötőjének szenzációja most az az angol gőzös amely a *Riva Szápáry*nál kötött ki. Az óriási hajó kissé kopottas formájú, de méretei-

vel imponál. Mint megirtuk, ez a hajó viszi a magyar földön összevásárolt lovakat Dél-Afrika. Óriási nézőközönsége van a lovak hajóra szállításának. Fahidakra állítják a lovakat, azután gözdaruval emelik át és súlyesztk le a hajó mélyébe. Az angol gőzös egy-két nap mulva indul utnak.

— **Nagy viharok.** Párisban az éjjel iszonyu vihar dühöngött, a mely nagy zavarokat okozott. Svájczeal, Ausztria-Magyarországgal, Angliával, Olaszországgal, Spanyolországgal, Portugáliával, továbbá Strassburggal, Frankfurtal és 107 francia táviróhivatallal megszakadt a táviró-összeköttetés.

— **A hosszú Tamás.** A magyar szabadságharcban a székelyeknek volt az a szokása, hogy az ágyúknak emberi nevet adtak. Ugylátszik, a buroknak is szokása ez, mert egyik legnagyobb ágyújukat, melyről most sok szó esik a harcztéri tudósításokban, Long Tom-nak vagyis hosszú Tamásnak nevezik. Legendakör képződött már e minden más ágyúnál pusztítóbb szörnyeteg körül s a mikor egy-egy golyó lecsap a szegény angol katonák közé, megrettenve kiabálják: A Long Tom! Mindenhol a Long Tomot sejtik, a hol lecsap a pusztulás vasökle. Akármerre menekülnek, akár hegytetőn, akár völgykatlanban huzódnak meg, a Long Tom mindenhol eléri őket, nem tudnak hatalmi köréből elmenekülni. Long Tomot látnak Ladysmithnél, a Tugelánál, Bendsburgnál, a Long Tomot látják mindenhol. Ladysmithnél tesz bennük legkevesebb kárt. Legalább Maud, a Daily Graphic rajzolója szerint. Ladysmithnél, Gordon táborában, egy magaslapon, egy rengeteg néger áll őrt, hosszú, bambusznyelű sárga zászlóval. Ennek az a hivatása, hogy ha meglátja a bur ágyu tüze villanását, jelt adjon az angol katonáknak, a kiknek az a tizenegy és fél másodperc, a mely a golyó megérkezéséig eltelik, teljesen elegendő arra, hogy valamennyire elfödják magukat. Ezt a néget lerajzolta Maud s a rajzot kicsempészte Ladysmithből s Londonba juttatta a lapjához.

— **Halálozás.** Kulcsár Józsefné szül. Herbszt Katalin élte 71-ik, boldog házassága 52 évében végelegyengülés következtében elhunyt. Teme-tése e hó 16-án d. u. 3 órakor lesz a Batthiány-utca 22-ik sz. házból. A boldogult matrónában Gonda László színházi pénztáros anyósát vesztette el.

— **Hazaárulásért elfogott lapszerkesztő.** Pósenből táviratozzák, hogy az ottani Ostrowska Gazeta című lengyel ujság szerkesztőjét, Leitgeber Vitoldot ma hazaárulás büntette miatt letartóztatták és börtönre vetették. Leitgeber lapjában a lengyel nemzeti eszméért lázító cikkekben szállott síkra s ezeknek a cikkeknek következménye a szigorú megtorlás.

— **Orosz vasutak Kis-Ázsiában.** Az orosz nagykövetségnek a Kis-Ázsia északi részében építendő vasutakra nézve a portánál tett lépései nem voltak formális jellegűek és csak arra szorítottak, hogy a kis-ázsiai vasutépítés fejlődésére való tekintettel tudomására adják a portának Oroszország kívánságait, hogy Törökország esetleg ne kösse le magát az Oroszországgal határos területeken építendő vasutakra nézve, különösen a határra vezető vonalakra nézve, továbbá hogy Törökország vasuti politikája ne irányuljon Oroszországnak, mint szomszédnak, partvidéki főállamnak és a Fekete tenger első tengeri hatalmasságának az érdekei ellen olyan rendszernek az elfogadásával, a melynek következményei nehezen volna korrigálhatók, végül hogy az orosz vasuti hálózathoz való jövődöbeli csatlakozások számára a lehető legalkalmasabb helyzet ké-szítessék elő.

— **Brutális fiu.** Egy 80 éves, összetöpörödött, járnai is már alig bíró anyóka bandukolt ma az igazságügyi palotában ajtórol-ajtóra, keresvén azt az irodát, ahol meghallgatják panaszát s írásba veszik az igazságát. Dél felé járt már az idő, mikor végre leadhatta panaszát, a mely abból állott, hogy a fia: Paskoj Tódor sikulai lakos őt bottal úgy elverte, hogy két hétnél tovább nyomta az ágyat. Azért verte

meg a brutális fiu a már jómagával is tehetetlen öregasszonyt, mert már dolgozni nem bír s ingyen eszi fia házána a kenyeret. A panasz alapján nyomban elrendelték Paskoj ellen a nyomozatot, s annak foganatosításával a borosjenői főszolgabírósgot bízták meg.

— **Egy fiatal leány öngyilkossága.** Vingán tegnap délután 3 óra tájban Rabong János asztalos 18 éves Irma nevű leánya öngyilkos lett. Az apja házána padlásán akasztotta fel magát s mire a házbeliiek észrevették, a leány kiszendedett. A fiatal leány buskomorságában vált meg az életől. Rabong Irma mindig buskomor volt. Szülei ezt jól tudták és el is küldték leányukat a vidéken lakó rokonokhoz abban a reményben, hogy a lelki állapota jobbra fordul. De hiába. Alig hogy visszaérkezett Vingára, elkövette végzetes tettet.

— **Szerencsétlenség egy gyárban.** Az aradi gyártelep-részvénytársaság gépműhelyébe beszóktak járni Geröcs Benjámín gépésznek gyermekei, akik ott apjuk felügyelete alatt játszódoznak. Tegnap Geröcs a műhely egy félreeső részében volt elfoglalva, s nem vette észre, midőn két kis gyermeke belépett, akik nyomban a furógéphez mentek, hogy azzal játszanak. Geröcs és társai kis idő mulva az egyik gyermek, az 5 éves kis Béni sikoltására lettek figyelmesek, akinek a gép a jobb kéz középső ujját félig lezakította s csontjait szilánkokká törté. A szerencsétlenül járt gyermeket atya nyomban az orvoshoz vitte, aki amputálta az ujjnak összezuzott részeit.

— **Hóvihar Angliában.** Londonból táviratozzák: Az ország minden részében erős hóvihar dühöngött. Sok helyen az utak járhatatlanok. Az északi tenger keleti partvidékén nagy kárt okozott a vihar. Több hajó hajótörést szenvedett.

— **Marólugot ivott.** Schneider Ferencz glgováci gazdának másfél éves kis leánya megitta az anyja által keze ügyében hagyott marólugot s az belső részeit annyira összeégette, hogy két napi borzasztó szenvedés után, ma délben meghalt. A gondatlan anyja ellen megindították a vizsgálatot.

— **Halál az országuton.** Az ujaradi országuton leütöttek egy Smalczel János nevű 15 éves suhanczot. A tettes egyik barátja volt, a kivel régóta rossz lábon állott. A temesvári kir. törvényvényészek vizsgálóbírósga ma délután a helyszínére utazott a bonczolás és vizsgálat megejtése végett.

— **Lopások a megyében.** Levelezőink a megye több községéből jelentenek ma lopásokat, melyek mindenikét betörés utján követték el. Nadabon az elmúlt éjjel feltörték Mann Mária kereskedő üzleti helyiségét s abból többféle, még meg nem határozott értékű bolticzikket vittek el; ezen felül feltörték egy fiókot, melyből 176 koronát emeltek el. — Muszkán a Mócz György gazda pinczéjébe hatoltak be az ajtó feltörése utján s 5 kis hordó törköly- és szilvápálinkát vittek el közel 400 korona értékben. Mindkét betörés tettesei ismeretlenek. — Válagoson három üzletet törtek fel az éjjel. Staub Károly péküzletéből 80 darab narancsot s 40—50 korona értékű élelmiszereket, a Véber Lajos üzletéből pedig 20 korona értékű játékszereket, míg Schubert Bernát üzletéből eddig meg nem határozott, de 100 koronát mindenesetre meghaladó bolticzikkeket vitt el egy Kondorosi Mihály nevű 14 éves cipész inas, a kit a csendőrség ma reggel letartóztatott s átadott a főszolgabírósnak, ki a nyomozást vezeti.

— **Eredeti báli legyezők** vásárolhatók mostanában Porter Vilmos koronás áruházában Aradon a Központi szálloda épületében. A választék minden tekintetben oly bő, oly sokoldalú, hogy mindenki bármely árfokozatban megtalálja a kedvére való legszébb példányt.

— **Sterilizált gyermekei.** Dr. Singer János orvos és Rozvány György gyógyszerész sterilizált gyermekei gyógy- és pasteurizált tejtermelésére vonatkozó hirdetésünkre felhívjuk a közönség figyelmét.

— **Halestély.** A Kass-féle vendéglőben holnap, pénteken halászlé lesz, melyet egy e czélra Szegedről ide jött halász főz. Az étteremben Gyurkovics bandája játszik ez alkalommal.

— **T. Üzletfeleink** szives tudomására hozzuk, hogy Révész Nándor könyv- és papirkereskedő urat (Szabadság-tér 20. szám. Telefon 265. sz.) képviselőséggel ruháztuk fel, ki elfogad minden a nyomdánkat, valamint az Aradi Közlöny kiadóhivatalát érdeklő megbízásokat.

Szédelgés egy nyereeménnyel.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Budapest, február 15.

Fővárosi tudósítónk jelenti: Négy nappal ezelőtt az esti vonattal egy intelligens külsejű, mintegy 26—27 éves fiatalember érkezett Bártfára s az ottani „Hungaria” szállóba szállt. Megérkezte után a szállóhoz tartozó vendéglőbe ment s asztalhoz ülve vacsorát rendelt.

A szomszéd asztal mellett egy uri társaság borozgatott s az idegen bemutatkozás nélkül beszélgetni kezdett az asztalnál ülőkhez. Mikor azonban azok láthatólag tartózkodtak attól, hogy vele megismerkedjenek, az idegen asztalukhoz menve bemutatkozott s azt mondta, hogy Simai Gyulának hívják és sorsjegyek árusításával megbízott ügynök. Egy hamis táviratot is mutogatott, melyben az állott, hogy Ohoczil zborói uradalmi kertész azon ügynökségnél vásárolt sorsjegyén 300.000 forintot nyert s Simai Gyulát a hirnek a szerencsés nyerővel való közlésével bizt meg az ügynökség.

A társaság tagjai között volt Bartsch Gyula városi rendőrkapitány is, kinek az idegen különös viselkedése azonnal feltűnt s gyanakodni kezdett a távirat valódisága iránt. Attól fogva figyelemmel kísérte Simait.

Másnap Simai a rendőrség előtt panaszt emelt a szálló egyik alkalmazottja ellen, a kivel azzal vádolt, hogy tőle őt forintot ellopott. A nyomozás kiderítette, hogy a vád alaptalan. Simai Gyula reggel 6 órakor Zboróra ment hol állítólagos megbízatását teljesítette, s csak harmadnap délben érkezett vissza Bártfára, a hol az intelligencia körében sorsjegyek gyanánt értéktelen nyomtatványokat árusított el. Mindenhol előmutatta a már említett táviratot s hivatkozott több előkelő állásu emberre, kik sorsjegyeiből 10—10 drbot vásároltak.

Persze ez sem volt igaz, de egyesek mégis lépre mentek s vettek tőle sorsjegyet.

Mikor a vásárlók értesültek, hogy szélhá-mosság volt az egész, följelentették Simait a rendőrhatalóságnál.

Később egy szállóbeli cseléd jött panaszra a rendőrkapitány elé és Simait 32 forint készpénz ellopásával gyanúsította. Csaknem ezzel egyidejűleg egy bártfai gimnáziumi tanár, ki Simait Budapestről ismeri, olyan dolgokat beszélt el a rendőrség előtt róla, melyek kétség-telenné tették minden gyanút. Simait, mihelyt este 9 órakor Zboróról visszatért, Bartsch Gyula rendőrkapitány letartóztatatta s ellene értéktelen papirok eladása, csalás és lopás miatt az eljárást megindította.

A következő nap reggelén kihallgatták a vádlottat. Kitűnt, hogy a távirat hamis s hogy Simai azt egy barátja által küldette magamagának. A vádlott előadta, hogy a Magyar Jelzálogbank egyesület ügynöke s hogy e hamis táviratot a játékedv fokozására akarta felhasználni.

Ezzel szemben a budapesti rendőrség a bártfai rendőrhatalóság kérdésére a következő szövegű táviratot küldte:

„Az ott letartóztatott Simai Gyula család és sikkasztás miatt 4 ízben büntetve volt. Budapestről kitiltva, a jelzálogbank egyesülettel semmiféle összeköttetésben nem áll.”

Ennek folyton a rendőrség további eljárás végett az ügyet az összes iratokkal az ottani kir. járásbírósgához tette át.

Miután azonban a szállóbeli cseléd és káro-
ultak panaszukat visszavonták — az ügyészi
megbizott a vádat elejtette, s az eljárás beszü-
ntetett. Simai szabadrábra helyeztetvén, Bárt-
ára elutazott.

TÖRVENYKEZÉS.

§ **Idézés bűnügyben.** Új rovata van a hiva-
los lapnak. Az ismeretlen tartózkodásu terhel-
ket a hivatalos lapban idézik. Egy ilyen idé-
és így szól:

*519 3—1.
IDÉZÉS BŰNÜGYBEN.

899. Vb. 68/11. Magán okirat hamisítással
gyanusított **Nemcsik Andor** jelzalog közvetítő
ügynök a B. P. 470. §-ában meghatározott követ-
kezmények terhek mellett felhivatik, hogy jelen
idézés közzétételétől számítandó egy hónap alatt
alulírott kir. járásbírósnál kihallgatása végett
jelentkezzék, vagy tartózkodó helyét jelentse be.
Kis-Ujszálláson, 1900. évi február hó 4-én. **Magay,**
kir. jbró, mint vizsgálóbíró.

Az említett 470. §. azt mondja, hogyha az
elő nem jelentkezik, akkor „elfogatása iránt
körülményekhez képest házkutatás, megkere-
sítés útján, kézrekerítésének elrendelésével, nyo-
zózólevél kibocsátásával kell intézkedni. To-
ábbá a főnebbin kívül még a következő bűn-
gyi idézések olvashatók a mai hivatalos
lapban:

Teszary, a kecskeméti törvényszék vizsgáló-
bírája idézi nyilvános rágalmas vétségével vádolt
Vöneli Jánost; **Füzessy Imre** kecskeméti rendőr-
kapitány idézi lopás büntetével gyanúsított **Urbán**
Gergelyt; **Bulyovszky,** a miskolci törvényszék
vizsgálóbírája idézi a súlyos testi sértés büntet-
ével gyanúsított **Csanek Ferenczet**; **Elő** a soproni
törvényszék vizsgálóbírája idézi a sikkasztás bü-
ntette miatt gyanúsított **Krausz Jánost.**

§ **Megfenyegetett bank.** Budapesti tudósi-
ok jelenti: Erdekes tárgyalás folyt le ma
előtt **Kürthy dr. albíró** szobájában. Panaszos-
ant **Pesti Magyar Kereskedelmi Bank** sze-
nt, ki azzal vádolta **Kanitz Emil** szénke-
skedőt, hogy őt megfenyegette. Az eset előz-
ényei a következők: **Kanitz Zsigmond** bécsi
énnagykereskedőnek egy váltója lévén ese-
kes a banknál, megbízta testvérét **Emilt.**
gy azt rendezze. **Kanitz Emil** megbízatásá-
z hiven el is járt a dologban s a váltó tel-
összegét ki akarta fizetni, de az nem volt
ég, mert a bank ezenfelül még 4 frt intési
at követelt. Erre **Kanitz Emil** levelet írt a
nk igazgatóságának, amelyben megfenye-
tte azzal, hogy a lapokkal való összekötte-
sét arra fogja felhasználni, hogy ezt az eljá-
st kellő színben és méltánylásban nyilvános-
gra fogja hozni az összes morva lapokban.
zt is megjegyezte levelében nyomtatékot adva
éretének, hogy ezután a közlés után „Kein
und wird mit Ihnen ein Geschäft abschlies-
n.“ A kbtkv 41 §-a alapján terhelt **Kanitz**
milt ma vonták felelősségre ezen levél tar-
máért. A tárgyaláson az ügyészi megbízott
pépét **dr. Wenzel Arpád** fővárosi ügyvéd töl-
te be. A panaszos bank jogi képviselőjének,
llák **Illésnek** s a terheltnek meghallgatása
án **Kürthy bíró Kanitz Emilt** bűnösnek mon-
tta ki a kbtkv 41 §-ában s ezért 3 napi el-
rásra és 50—50 frt szüzbüntetésre ítélte. Az
let ellen az elítelt felebezést jelentett be.

NAPIREND.

Február 16. Péntek. Róm. kath. naptár: Juliánna. —
testáns naptár: Juliánna. — Görög-keleti naptár (feb-
r 4.): Izidor. — A nap két 6 óra 49 perczkor, nyug-
k 5 óra 7 perczkor. — A hold két 7 óra 27 perczkor.
ugszik 7 óra 2 perczkor.

Időjárás. Légnomás reggel 7 órakor 7530 millimé-
delután 2 órakor 7565 milliméter. Hőmérsék reggel 7
kor C° + 43. délután 2 órakor C° + 51. Szél ira-
és ereje reggel 7 órakor EN. 5. délután 2 órakor EN.
Felhőzet reggel 7 órakor borult, délután 2 órakor bo-
Csapadék az utóbbi 24 órában 9 milliméter.

Időjárás. A központi meteorologiai intézetnek Arad
küldött táviratai szerint a mai napra a következő idő
s várható: Enyhe, eső, később derülés, hőszűnyedés,
es.

Szabadságharozli emléktárgyak országos muzeuma (szü-
épület 1-ső emelet) nyitva van mindennap délelőtt 8

órától délután 6 óráig. — Belépti-díj: Hétköznap 40 fillér,
vasárnap 20 fillér.

Kölosey-könyvtár nyitva van hétfőn délután 4—5, pé-
teken délután 4—5 és szombaton délelőtt 11—12 óráig
Helyiség: Erekllymuzeum helyisége melletti ülésterem.

Február 17. Jegyzőválasztás Csintyén.

Február 18. Az aradi ipar- és népbank közgyűlése
delelőtt 10 1/2 órakor. — Az aradmegyei takarékpénztár
közgyűlése délelőtt 10 órakor. — A szekudvari önszegély-
ző-egylet mint szövetkezet közgyűlése délután 2 órakor.
— **A Taucz és vidéke önszegélyző-egylet** mint szövetkezet
közgyűlése délután 2 1/2 órakor. — Az aradi iparosok első
betegsegélyző és temetkezési-egylet közgyűlése délelőtt 9
órákor. — Az aradi dalegylet közgyűlése délután 3 óra-
kor (Városháza). — A battonyai önszegélyző-egyesület mint
szövetkezet közgyűlése délelőtt 10 órakor. — Az aradi
gazdasági-egylet közgyűlése délelőtt 9 órakor (Megyeház.)

Február 20. Az aradi verseny-egylet közgyűlése dél-
előtt 10 órakor (Arad-csanádi takarékpénztár.)

Február 22. Az aradi első gyártelep részvénytársá-
közgyűlése délelőtt 10 órakor.

Február 25. Az arad-csanádi gazdasági takarékpénz-
tár közgyűlése délelőtt 10 órakor. — Az aradi Széchenyi-
gőzmalom részvénytársaság közgyűlése délelőtt 10 órakor.
— **Lindh Marcella** hangversenye (Fehér Kereszt.)

Márczius 5. Körállatorvos választás Világoson.

Farsangi naptár:

Február 17. Műkedvelő-előadás, utána társas vacsora
és tánc a várbeli tisztai kaszinóban 8 órakor. — Az ara-
di waggongyári önkéntes tűzoltókar táncvizsgálma (Köz-
ponti szálló.) — A magyar szent korona országos vörös-
kereszt-egylet új-aradi fiókjának táncestetéje (Martini-sör-
csarnok.) — A radnai önkéntes tűzoltó-egylet táncvizgál-
ma (Fekete Sas.) — Az aradi magyar nyelvterjesztő-egylet
táncmulatsága (Michl-sörccsarnok.)

Február 18. A m. kir. Államvasutak altisztai körének
táncvizgálma (Központi szálló.) — A csermői önkényes
tűzoltó-egylet táncvizgálma (Kaszinó.) — M- és O-Pécska
önkéntes tűzoltó-egyletei táncvizgálma. — Táncvizgálom
Nagyhalmágyon (Epstein-vendéglő.)

Február 21. A Schreyer-konzervatórium növendékei-
nek hangversenyvel egybekötött táncvizgálma (Fehér Ke-
eszt.)

Február 24. Alarczosbál Uj-Aradon. — Az aradi ösz-
szes asztalossegédek táncvizgálma (Vass szállóda.) — A
brádi fiatalok alarczos bálja (Hungária-szálló.) — A wa-
ggongyári magyar munkások dalkörének hangversenyvel
egybekötött táncvizgálma (Központi szálló.) — **Buday Ida**
tánciskolájának növendékeinek táncvizgálma. (Fehér Kereszt.)

Február 26. A filharmonikusok tréfas estéje (Fehér
Kereszt.)

Február 27. Ronacher-estély a várbeli tisztai kaszinó-
ban 1/2 9 órakor.

KÜLÖNFÉLEK.

Közmondások a nőkről.

Összegyűjtötte: **Simon Vilmos.**

Hármat nem lehet kielégíteni: a tengert, a fő-
vényt és az asszonyt. (Latin.)

Meg akarod ismerni az arany tisztaságát? Dör-
zöld a próbakőhöz! — Egy ökör erejét? Terheld
meg! — Egy férfi lényét? Hallgasd meg! — Egy
nő gondolatait? Erre nincs mód. (Hindosztán.)

A léleknek két mérge van: a bor és a szép
asszony (Perzsa.)

Könnyebb az asszonyt táncba vinni, mint ránc-
ba szedni (Magyar.)

A kutya hűségében kimulásig bizhatik az em-
ber, a nő hűségében az első alkalomig. (Francia.)

Az asszony olyan, mint az árnyék. Ha sza-
ladsz előle követ. Ha követed, szalad előled. (Indiai.)

A nő könyve többet ér, mint amennyibe kerül.
(Spanyol.)

Csunya leánynak is szép a pénze. (Magyar.)
Gazdag leánynak bőjtben is esik farsangja.
(Magyar.)

Arra ismernek módot, hogy a roppant mozgé-
kony higganyt lekössék, hanem arra nem, hogy egy
női szívet lelánczoljanak. (Indiai.)

Az asszony nyelve soha sem rozsdásodó kard.
(Kínai.)

A nőt vedd feleségül, ne az arcát. (Német.)
Addig edd a halat, amíg friss, addig vedd fe-
leségül a leányt, míg fiatal. (Dán.)

Nem titok, amit két asszony tud. (Magyar.)
Részegre asszonyra, gyereke titkot ne bizz!
(Magyar.)

A férfi a kályha, az asszony a tűz, és az ördög
a fújtató (Spanyol.)

KÖZGAZDASÁG ES KÖZLEKEDES.

= **Fizetéseképtelenségek.** A bécsi Creditoren-
Verein a következő fizetéseképtelenségeket jelenti:
Schönfeld Lipót, Süttő. — **Englmann és Pevicza,**

Pancsova. — **Glük Ignác,** **Babócsa.** — **Fried és**
Morgenstern, **Nagy-Kanizsa.** — **Müller Fülöp,** **Pan-**
csova. — **Wéber Róbert,** **Nagy-Szeben.** — **Domo-**
kos Izmaél, **Maros-Vásárhely.**

Budapesti áru és értéktőzsde.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, február 15.

Délitőzsde. A buzakinál mérsékelt, vételkedv
korlátolt. Lanyha irányzat mellett 10,000 métermázsé ke-
rült forgalomb, alig meghatározott árákon. Egyéb gabo-
naneműekben kevés forgalom. Időjárás csendes, hideg.

Zárul 12 órakor:

Buza áprilisra	7.69—7.70
Buza szeptemberre	7.88—7.89
Rozs áprilisra	6.42—6.43
Zab áprilisra	5.07—5.08
Tengeri májusra	5.06—5.07
Repcze szeptemberre	12.30—12.40

Zárul 4 órakor:

Buza áprilisra	7.70—7.71
Buza szeptemberre	7.90—7.91
Rozs áprilisra	6.43—6.44
Zab áprilisra	5.07—5.08
Tengeri májusra	5.06—5.07
Repcze szeptemberre	12.26—12.30

Zárul 4 órakor: korona

Oszták hitelrészvény	757.60
Magyar hitelrészvény	752.50
Leszámitolóbank részvény	503.—
Rima-Murányi vasmű részvény	650.60
Oszták-magyar államvasuti részvény	663.20
Közúti vasút	688.—
Városi villamos vasut részvény	339.—

S z e s z ü z l e t.

— Február 15. —

Mai jegyzéseink: Készárú nagyban nyers szesz 111
korona, kicsinyben 113 korona, finomított szesz nagyban
114 korona, kicsinyben 116 korona hordó nélkül per 100
liter % beleértve 70 korona fogyasztási adót
Szárított moslák 11 korona métermázsánként.

Budapest-kőbányai sertéskeresk. csarnok.

— Február 15. —

Magyar elsőrendű: Öreg nehéz páronként 400 kilo-
grammon felüli súlyban 92.—96.— fillig. Öreg közép pá-
ronként 300—400 kilogramm súlyban ————— fillig.
Fiatal nehéz páronként 320 kilogrammon felüli súlyban
100.—102.— fillig. Fiatal közép páronként 251—320 kilo-
gramm súlyban 100.—101.— fillig. Fiatal könnyű páron-
ként 250 kilogrammig terjedő súlyban 99—100.— fillig.
Romániai: Nehéz páronként 320 kilogrammon felüli
súlyban ————— fillig. Közép páronként 250—320 ki-
logrammon felüli súlyban ————— fillig. Könnyű pá-
ronként 250 kilogrammig terjedő súlyban ————— fillig.
Romániai eredeti (Stahl) Nehéz páronként 240 ki-
logrammon felüli súlyban ————— fillig. Könnyű pá-
ronként 240 kilogrammig terjedő súlyban ————— fillig.
Szerbiai: Nehéz páronként 260 kilogrammon felüli
súlyban 94.—97.— fillig. Közép páronként 240—260 ki-
logramm súlyban 94.—97.— fillig. Könnyű páronként
240 kilogrammig terjedő súlyban 94.—96.— fillig.

Megjegyzés: A fent jegyzett árak súly szerint és pe-
dig a szokásszerű levonások mellett, egy kilogramm súly-
ra fillerekben értendőek. — Szokásszerűleg a hízott serté-
sek teljes (brutto) súlyából az életré páronként 45 ki-
logramm vonandó le. A sertések vételárából a vevő javá-
ra 4% vonandó le. A sertések osztályozásánál azok teljes
(elő) sulya vétetik irányadóknak.

Sertéslétszám: Február hó 12-én volt készlet 16929
darab, február hó 13-án főlhajtatott — 81 darab, február
hó 13-án elszállított — 114 darab, február hó 14-én ma-
radt készletben 16895 darab. Uzlet: Változatlan.

Vasuti közlekedés.

— Érvényes 1899. évi október hó 1-től. —

ARADRÓL	ARADRA
Budapest felé indul:	Budapest felől érkezik:
Nagyváradra reggel 5.10	Személyvonat reggel 6.05
Gyorsvonat reggel 8.18	Szm. sz. tv. reggel 9.10
Személyvonat d. e. 11.20	Gyorsvonat délelőtt 11.51
Szm. sz. tv. délután 3.56	Személyvonat d. u. 3.55
Gyorsvonat délután 4.21	Gyorsvonat este 7.11
Személyvonat este 9.35	Szm. Szolnokról este 8.48
Erdély felé:	Erdély felől:
Személyvonat reggel 6.35	Soborsinról reggel 6.59
Gyorsvonat délután 12.11	Személyvonat d. e. 10.50
Soborsinig délután 2.04	Radnáról délután 2.36
Személyvonat d. u. 4.30	Gyorsvonat délután 4.06
	Személyvonat este 8.57
Temesvár felé:	Temesvár felől:
Személyvonat reggel 6.20	Vegyesvonat d. e. 10.43
Személyvonat d. e. 11.56	Személyvonat d. u. 3.44
Vegyesvonat délután 5.—	Személyvonat éjjel 10.55
Szeged felé:	Szeged felől:
Személyvonat reggel 7.15	Személyvonat reggel 8.46
Vegyesvonat délután 4.16	Vegyesvonat este 7.49
Brád felé:	Brád felől:
Személyvonat reggel 6.25	Borosbesről szv reg 8.03
Vegyesvonat d. u. 12.06	Vegyesvonat d. e. 11.—
Borosbesig szv. du. 5.20	Személyvonat este 7.—

Városi színház.

Bérlét 127. sz.

Páratlan.

Pénteken, 1900. évi február hó 16-án:

Mignon.

Regényes opera 4 felvonásban. Szövegét írta: Carré és Barbier. Fordította: Ormay F. Zenéjét szerző: Ambroise Thomas.

S Z E M É L Y E K:

Meister Déri Jenő.	Mignon Rédei Szidi.
Lathario Odry Lehel.	Philine Ruzsinszki I.
Leartes Pintér Imre.	Jarno Szarvassi J.

Kezdeté 7 órakor.

REGENY-CSARNOK.

A milliomos büntársa.

— Büntügyi regény. —

Írta: **M. E. Braddon.**

Magyarra átdolgozta: Hevesi Jenő. [14]

(Folytatás.)

XIV.

Dunbar dagadó keveretnek bársony párnáin heverészett, térdein nagy hirlappal. A kiállott vizsgálati fogság folytán kissé kimerült állapotban volt. Mindenkinek észre kellett venni e változást, melyen külseje átment. Halvány volt, szeme körül barnavörös gyűrűk, a szem szokatlan fénytől sugárzott s a száj, az arcnak a legbeszédesebb része, melynek kifejezésén teljesen senki sem uralkodhatik: mindez elárulta, hogy Dunbar szenvedett.

Sokáig aludt s az imént fejezte be a reggelit, midőn a pinczér Margitot jelenté be neki.

— Egy fiatal hölgy óhajt önnel beszélni, uram.

— Egy fiatal hölgy?! — kiáltá Dunbar türelmetlenül. — Nem fogadom. Mit akarhat tőlem egy fiatal leány?

— Fontos ügyben kíván önnel szólni, uram. Neve Wilmot Margit s azt mondja, hogy leánya ama . . .

Dunbar beteges sápadtsága hamuszürkére változott s Lovell ügyvéd, aki szintén a milliomosnál volt, ezt észrevette. Először történet, hogy Dunbar vonásai s magatartása félelmet árultak el.

— Nem akarom látni! — kiáltá. — Wilmot soha sem szólt nekem, hogy neki leánya van. Ez a nő szemtelen csaló, aki pénzt akar kicsikarni. Nem akarom látni! Küldje el!

A pinczér habozott.

— Igen tisztességes külseje van, uram, — mondá. — Nem látszik kalandornőnek.

— Az meglehet, — felelt Dunbar dölyfösen. — De mindazonáltal tolokodó. Wilmot Józsefnek tudtommal soha sem volt leánya. Kérem, kiméljen meg az e félével. Ez ember halála miatt igazán eleget szenvedtem már.

Dunbar visszahanyatlott a kerevetre s a hirlappal elfődni igyekezett arcát.

— Szóljak én e nővel? — kérdezte Lovell.

— Semmi szín alatt! Ez a leány nem más, mint kalandornő. Küldjék el!

A pinczér távozott.

— Bocsánat, Dunbar ur, — mondá Lovell, de ha nekem, mint törvényszéki tanácsadójának, e dologban szabad nyilatkoznom: úgy azt ajánlanám, hogy e leányt fogadja el.

— Miért?

— Mert az ilyen kis helységben mint, ez, az emberek nagyon fecsegők s keresik a botrányt. Ha ön vonakodnék e nőt, ki Wilmot József leányának nevezi magát, elfogadni: a világ az mondá, hogy . . . hogy e vonakodásra oka van önnek . . .

— Igazán, Lovell ur? Ajtót nyissak neki? Azt nem teszem. A világgal én mit sem törődöm. En csak saját kényelmemmel gondolok. Ha az embereknek úgy tetszik, tartsanak engem régi cselédem gyilkosául. En nem veszek magamnak annyi fáradságot, hogy más véleményre térítsem őket.

A pinczér újból belépett.

— A fiatal hölgy állhatatoskodik. Minden áron szólni akar önnel, uram. Azt mondja,

hogyha vonakodik őt elfogadni, a kapuban fogja őnt megvárni.

Dunbar arcát még folyvást fődte a hirlap. Több perczt telt bele, míg feleletet adott.

— Lovell, talán mégis jó volna, ha szólna ön ezzel a leánnyal. Puhatólja ki, vajjon igazán rokonsági viszonyban áll-e azzal a szerencsétlen férfiúval. Itt van erszényem. Adjon neki annyit, amennyit jónak talál. Ha csakugyan Wilmot József leánya, szeretném, ha gondoskodva volna róla. Beszéljen vele erről. Mondja meg neki, hogy szívesen részesítem őt bizonyos összegben, csak hogy ternemre ne essék aztán. De ne feledje Lovell, hogy az, amit adni akarok, ne hordja magán a megvesztegetés szinét. Ha rosszat akar rólam gondolni és mondani e leány, ám tegye. En nem félek sem tőle, sem senkitől ezen a világon.

Arthur átvette a milliomos erszényét s a pinczérrel eltávozott.

Margitot a folyosón találta. Bevitte őt egy szobába s maga után zárta az ajtót. A pinczér csodálkozva távozott. Azt hitte, ő előtte fog beszélni az ügyvéd.

— Dunbar urral kíván ön beszélni? — kérdezte barátságosan a leányt.

— Igen, uram.

— Mi okból kívánja ön ezt olyan sürgősen?

— Azt magának Dunbar urnak fogom elmondani.

— Ön csakugyan leánya Wilmotnak? Dunbar ur kétségbe vonja, hogy Wilmotnak egyáltalában volt-e valaha leánya.

— Meglehet, hogy e perczig semmit sem tudott létezéséről. Csak tegnap este tudtam meg a történeteket.

És ezzel, könnyekkel a szemében, átnyújtotta neki a meggyilkolt ládájában talált norfolki leveleket.

Arthur átfutotta azokat és sötét komolyság árnya szállt arcára. A hamisítási dologról ő is hallott valamit fülhegygyel, de részleteit nem ismeré. De most tisztán állott előtte a valóság.

Egy székre hanyatlott s némán meredt az elfakult levelekre, amelyet Sampson irt öcsésének a norfolki szigetekre.

Bármilyen ellenszenves alak volt is előtte Dunbar, hosszas gondolkodás után még sem hihette, hogy ő követte el a gyilkosságot. Ha az a körülmény ellene vallott is, hogy együtt látták őket a ligetben, a ruhadarabok elrablása mellett szólt.

Tűnődve nézte az elsárgult leveleket, melyek védenzét nem éppen a legszebb színben tüntették fel.

De érezte, hogy neki kötelessége védenze érdekében cselekedni, bármily súlyos vádak is keltek benne Dunbar ellen.

— Dunbar ur vonakodik őnt elfogadni, — mondá hosszabb szünet után. — És én igazán nem látom át, mire való volna kettőjük között a találkozás. Dunbar ur azonban késznek nyilatkozott arra az esetre, ha netalán szükségét szenvedne ön, némi gyámolítással járulni helyzetének javításához.

A leány fagyos megvetéssel válaszolt:

— Inkább ajtótól ajtóhoz sompolyognék alamizsnáért, semmint Dunbartól fogadnék el segítséget. Nincs hatalom e földön, mely kényszeríthetne, hogy ettől az embertől csak egy fillért is elfogadjak!

— Miért nem?

— Ön tudja ezt legjobban. Látom az arcából, hogy ön is tudja, legalább sejtí. Mondja meg Dunbar urnak, hogy e ház küszöbén fogok várakozni, míg kijő. Várok, ha addig is kellene várnom, míg holtan összeroskadok.

Arthur visszatért a milliomoshoz és elmondá neki Margit szavait. Dunbar dühöngve hallotta az üzenetet és elakart a rendőrségre küldeni, hogy fogják el a vakmerő leányt. Lovell tanácsára azonban elhatározta, hogy nem okoz botrányt és inkább elfogadja a meggyilkolt állítólagos árváját.

— Ha nem lehet másképp, ám elfogadom. De nem ma. Ma pihennem kell, pihenni akarok. Jöjjön holnap reggel tíz órakor.

Lovell megvitte Margitnak az üzenetet. A leány komolyan és kérdőleg tekintett reá.

— Nem ámit ön?

— Nem, kisasszony.

— Úgy hát megyek. De hogy aztán eszébe

ne jusson megcsalni engem, mert én a végéig üldözöm őt!

Ezzel eltávozott és egy külvárosi vendéglőben vett fel magának éjjeli szállást.

Dunbarnak azonban eszébe sem volt, hogy ígéretét beváltsa. Daczára Lovell erős elerkezéseinek, még azon az éjjelen az ügyvéd Londonba utazott. Mikor a fiatal leány a megjelölt időben odaért, már csak hült helyét találta.

(Folytatása következik.)

NYILTTER.*

Vasárnap, február 25-én
a „Fehér Kereszt”
nagytermében

Sindh Marcella

DALESTÉLYE.

Jegyek kaphatók 6, 4,
és 2 koronáért

RÉVÉSZ NÁNDOR könyvkereskedésében

Ma pénteken, f. évi február 16-án
szegedi halász által főzött

halászszelet

lesz,

melyre a nagyérdemű közönséget tisztelettel meghívják

Kass testvérek

UGYANITT

Gyurkovics András
jól szervezett zenekara

naponta hangversenyeket

Az

Aradi Közlöny

a vidék legterjedelmesebb és legolvasottabb politikai napilapja.

Megjelenik naponként legalább 12 oldalal

F. é. márczius hó 1-ével újabb előfizetést nyit.

Előfizetési ár: Márczius elsejétől márczius végeig helyben 2 korona, vidékre 4 korona 40 fillér. — Kérjük azokat, kiknek mutatványszámok járnak, a küldött postutalványon az összeget beküldeni szíveskedjenek, hogy a lapküldésben fenakadást ne történjék.

Ujonnán belépő előfizetőink

míg a készlet tart

Petőfi Sándor összes költeménye

diszkötésben, ingyen kapják meg.

T. Cz.

Csupán egy kísérlet és meggyő-
ződik, hogy nyomtatványokban
szébbet, jobbat és olcsóbbat
már nem lehet kívánni!

Aradi nyomda részvény-
társaság könyvnyomdája
(Csanádi-palota)

Telefon 151. sz.

Aradi képviselő:
RÉVÉSZ NÁNDOR
Szabadság-tér 20.

Báli meghívók, hangulatkeltő színekben
Körlevelek, litografikus szépségben
Árjegyzékek, pontos áttekintéssel
Számilák, praktikus rendszer szerint
Esküvői jelentések, meglepő választékban
Névjegyek, divatosak és secessziósak
Plakátok, az új század reklamájának megfelelően.
Ügyvédi nyomtatványok mindig készletben

Pontosság.
Olcsó árak
Diszkrét izlés.

Gásza Béla

divatüzlete Aradon, Kossuth-utca 3. sz. Egyedül vezetvén üzletem elfoglaltságomban még csak most jutok egy kis időhöz, hogy a nagyérdemű közönség figyelmét egy körülményre felhívjam.

Több évtizeden át állott fenn Aradon a kolostorépületben Krause Károly vászongyártó készítményeit árultuk. Azok máig el vannak látva fehéreművel, kik ott fedezték vászonáruban szükségleteiket és ezt az én igen tiszteltörzsavevőim mindenkor elismerik.

A valódi Krause-féle sziléziai czérnavászon 23 méteres végekben csakis nálam kapható és pedig: alsólepedőre és lábravalóra alkalmas vége 18 és 24 korona. Paplanlepedőre, párnahéjra és ingre való, vége 26 és 30 korona.

Szives próbavételt kér

hazafias tisztelettel

Gásza bácsi

A híres

Haldek-féle

Elit-magvak

u. m. 95% csiraképeségű

Oberndorfi répmag

99 1/2% tisztaságú

Luczerna-mag stb.

jutányos áron kaphatók.

Haldek mag-nagykereskedésében József Ö. cs. és kir. Fensége udvari szállítójánál Budapesten, Károly-körút 9. s a vidéken minden jobb üzletben, mely magot tart.

A cég aradi képviselője:

Schenk Soma ur

51 Arad, Forray-utca.

656—1900. pm.

Hirdetmény.

Közhirre teszem, hogy kéréseknek és sertéseknek Ausztriából Magyarországra való behozatala tekintetében jelenleg érvényes intézkedéseket tartalmazó 393. számú állategészségügyi értesítő hivatalomban az érdekeltek által megtekinthető.

Aradon, 1900. évi február hó 13.

Salacz,

kir. tan. polgármester.

74—900. Sz.

Pályázati hirdetmény.

Az aradi kerületi betegsegélyző pénztár igazgatósága pályázatot hirdet a halálozás folytán megüresedett gáji pénztári orvosi állásra, köteles ezen orvos a Gáj, Séga, Poltura, Buzsák külvárosokban lakó összes kerületi betegsegélyző pénztári tagokat kezelni, és e külvárosok egyikében lakni. Javadalmazása 1200 korona évi tiszteletdíj, havi előleges részletekben.

A pályázati kérvények **1. hó 25-ig** alulirott igazgatósághoz nyújtandók be.

Aradon, 1900. évi február hó 15-én.

822

Az aradi kerületi betegsegélyző pénztár igazgatósága.

Huzás már 1900. évi február hó 21. és 22-én.

V. osztály.

Megújítási sorsjegy:

Egy nyolczad 4.—kor.

Egy negyed: 8.—kor.

V. sorsjáték.

Vételsorsjegy:

Egy nyolczad 17.—kor.

Egy negyed: 34.—kor.

M. kir. szab. Osztálysorsjáték

Felárulástó helye.

— Fényeremény: 100.000 Korona. —

OSZTÁLYSORSJEGYEK

nagy számválasztékban kaphatók az 2886

ARADI IPAR- és NÉPBANK

pénzváltó üzletében

ARADON,

„Fehér Kereszt” épület.

Telefon: 100 szám.

Megújítási sorsjegy:

Egy fél: . . 16.—kor.

Egy egész: . 32.—kor.

Vételsorsjegy:

Egy fél . . 68.—kor.

Egy egész . 136.—kor.

V. sorsjáték.

V. osztály.

355—1900. p. m.

Hirdetmény.

Felhivatnak mindazok, kik az 1900. évi tenyésztésre ingyen selyempetét kívánják, hogy a polgármesteri hivatalban jelentkezve, neveiket s a kívánt petemennyiséget az ott kitett ivre feljegyezzék. Később jelentkezők kevesebb petére tarthatnak igényt, jelentkezés a pete átvételére kötelező. Az ingyen petéket átvéve kötelezők magukat:

1. Másfél petét el nem fogadni.
2. A nyert pete mennyiségét kizárólag gubótermelésre fordítani.
3. A termelt gubókat csakis a selyemtenyésztési felügyelőség megbízottjának s nem másnak átadni.

Az elsőosztályu gubók kilogrammonként 2 korona 20 fillérjével, a II-od osztályuak 1 korona 60 fillérjével, a hasznavehetetlen piszkos nedvesek pedig 20 fillérjével fognak beváltani.

Azok, a kik a gubókat bárki másnak eladnák, később meghatározandó összeg erejéig megfognak büntettetni.

Aradon, 1899. évi január hó 9.

Salacz,

kir. tanácsos polgármester.

Dr. Singer János orvos és Rozvány György gyógyszerész

Sterilizált gyermektej

gyógy- és pasteurizált tej termelése

ARADON,

Bathyányi és Kossuth-u. sarkán.

Telefon szám 286.

Sterilizált gyermektej. A legjobb gyermektápszer, nélkülözhetetlen oly anyáknak, a kik gyermekeiket részben vagy egyáltalában nem táplálhatják. A csecsemő korának megfelelően hígítva. Teljesen bakterium mentes. Az anyatejnek megfelelő alkotásból áll. Minden egyes étkezésre való adag, légmentesen lezárt külön palackban, sterilizálva, egyszeri táplálásra szolgál.

1. számú	1—8 napos	gyermeknek	1 napi adag	8 palack	48 fill.	1 palack	7 fill.
2. "	8—30	"	"	1 "	8 "	80 "	1 "
3. "	30—90	"	"	1 "	7 "	60 "	1 "
4. "	90—180	"	"	1 "	6 "	64 "	1 "
5. "	180—több	"	"	1 "	6 "	70 "	1 "

Pasteurizált tej. Minden kórokozó csiraktól mentes, kitűnő minőségű tiszta tej, közönséges használatra. 1 liter 28., 1/2 liter 16., fillér.

Gyomorbeteg részére könnyen emészthető tej. Pasteurizálva felforraltatás nélkül is élvezhető. 1 liter 60 fill., 1/2 liter 34 fill.

Tüdőbajosok részére való tej. A betegek zsírvészteségét pótló rendkívül tápláló erejű tej pasteurizálva, felforraltatás nélkül is élvezhető. 1 liter 60 fill. 1/2 liter 34 fill.

Édes savó. Gyomor és tüdőbetegek részére sterilizálva. 1 liter 24 fill., 1/2 liter 16 fill.

Diabetikus betegek részére való tej. Czukor nélküli tej sterilizálva. 1 liter 1 korona., 1/2 liter 1/2 korona.

Azonfelül megrendelésre készítettik minden a gyógyászatban előforduló Ggyógytejt mint Kephir, Tropon, Somatose stb. tej mérsékelt áron és pontosan készítve.